

2015. IX. 10.

69. évf., 25. szám

Jó Pajtás

*Élménydús nyár
Bácskossuthfalván*

*Mi fán terem
a pásztorélet*

*Nem könnyű
beilleszkedni*

Sakkozzunk, szavaljunk, vetélkedjünk!

Címodalunkról leolvasható, hogy lapunk, a Jó Pajtás egyre hosszabb múltra tekint vissza, nemsokára belelépünk jubiláris, 70. évfolyamunkba. A világ bármely táján tekintélyes kornak számítana a hét évtized különösen egy gyermeklap életében, s erre mindenki büszke lenne. Mi is azok vagyunk, pedig még csak a 69. évfolyamot taposunk, a kereken 70 év pedig valójában 2017. január 1-jén következik el.

Gondolatban máris körvonalazódott, hogy a jubileumi évbe lépve, 2016-ban, tehát az éppen megkezdődött tanév második felében színesebb formát öltünk, megújítjuk a lapot a mai kor szellemében. „Megfiatalodásunkkal” valójában beindíthatnánk a jubileumi évünk megünneplését is. Mert mi lehetne az olvasónak szebb ajándék, mint a küllemében, tartalmában megújuló kisújság?

Addig azonban két ugyancsak jelentős jubileum áll előttünk. Idén novemberben tervezzük ugyanis megtartani két hagyományos rendezvényünket, a Jó Pajtás-sakkversenyt, és a Szűcs Imréről elnevezett versmondó versenyt. A sakkozók immár 40., a szavalók pedig 5. alkalommal gyülekeznek majd lapunk szervezésében és szellemiségében. A szavalóversenyt ezúttal is Szűcs Imre költő, néhai kollégánk szülőfalujában, Udvarnokon tartjuk. A sakkverseny évről

évre helyszínt vált, idén Csóka ad majd otthont rendezvényünknek, aminek külön örülünk, hiszen a Jó Pajtás első sakkversenyét is ott rendezték meg.

Nagy Magdolna

És most szavazzunk!

Egyfajta játékra szólítunk benneteket, amihez nem kell más, csak jókedv és internet. Szeptemberben arra keressük a választ: mi Vajdaság legszebb és legjellegzetesebb élőhelye, természeti kincse?

1. Fruška gora/Tarcal
2. Palicsi-tó
3. Deliblati homokpuszta

Szavazataitokat egész hónapban várjuk a jopajtas.szerk@magyarszo.com e-mail címre. A végeredmény majd megmutatja, mit kedveltek leginkább szűkebb környezetünkben. Októberben is lesz majd kérdésünk hozzátok, a játékot folytatjuk.

Vannak, akik iskolás korukban tanulják az anyanyelvüket

Csaknem nyolcvan résztvevője volt a maradéki Anyanyelvápoló Tábornak

Ismét egy újabb felejthetetlen hetet tölthettek el együtt a szerémségi szórványban élő gyermekek Maradékon a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete és a református gyülekezet szervezésében, a helybeliek támogatásával megtartott Anyanyelvápoló Táborban. Az, hogy szinte szemel láthatóan nő évről évre az érdeklődés mind a gyermekek, mind a szülei részéről, jelzi azt is, hogy van értelme a nem kis kihívást jelentő anyanyelvápolásnak, sok esetben újratululásnak.

Az augusztus utolsó hetében (24–28) megtartott táborban csaknem 80 különböző korosztályú gyermek és fiatal vett részt, az óvodástól a középiskolásig, Maradékról és a környező szerémségi településekről, de még Mitrovicáról és Muzslyáról is. A táborzáró gálaműsoruk kellemes meglepetést tartogatott az összegyűlteket számára. Láthattuk, hogy mi mindent el lehet érni mindössze néhány nap alatt, ha szívvel-lélekkel, csapatmunkával összehangoltan és mégis játékosan egy húron pendül – a legnemesebb értelemben – az ovis, a kis- és nagydiák az oktatóikkal. Az előadott versekből, olykor nyelvtörő mondókákból, népdalokból alig lehetett sejteni, hogy a gyerekek közül sokan alig beszélnek magyarul. Oktatóik ezúttal is szerbül és magyarul is elmondták a gyerekeknek: mit hogyan tegyenek. A közös cél érdekében tették, hogy minél jobban felhívják a gyermekek és szülei érdeklődését az anyanyelv megtanulásának fontosságára. Biztató, hogy a református parókián működő óvoda mellett az idei tanévben a helyi általános iskolában ismét megnyílik

a magyar, egyelőre összevont tagozat, I-től IV. osztályig. A különböző foglalkozásokat **Lukács Gabriella** magyar tanárnő, Túri Izabella óvónő, **Halász Dániel** lelkipásztor, **Molnár Róbert** anyanyelvápoló-drámaoktató, **Varga Viola** és ifj. **Gaszó Tibor** királyhalmi népzenei oktatók, valamint **Volas Cibula Eleonóra**, a kézműves foglalkozások vezetője és **Lukács Attila** fotós vezették.

A maradéki Anyanyelvápoló Tábor, immár hagyományosan táborúttal, szalonnasütéssel zárult a gyermekek legnagyobb örömére.

Stanyó Tóth Gizella
Fotó: Stanyó Gábor

Hatvankét első Temerinben

Nem fértek valamennyien a fotóra, de azért jól sejtitek, az elsőöket kaptuk lencsevégre a számukra rendezett fogadáson. Ők összesen hatvanketten kezdték meg iskolás napjaikat a temerini Kókai Imre iskolában. Sikeres tanulmányokat kívánunk nekik, és természetesen minden kis- és nagydiáknak!

Fotó: Góbor Béla

Mi fán terem a pásztorélet?

Az idei nyári táborok némelyike néprajzi témaköröket iktatott be programjába, s mint kiderült, ha nem is tömegesen, de van érdeklődés iránta. Számomra is érdekesnek tűnt a pásztorélet behatóbb megismerése. Egyfelől azért, mert felmenőink között is voltak pásztorok, akiknek a munkáját ma már nem ismerjük, legfeljebb hírből, vagy filmekből, a televízióból. Másfelől azért, mert mind többen belátják, hogy nem lebecsülendő a foglalkozás, ellenkezőleg, a vidékünkön is lehet jövedelmező: ki állatokat tart, ki juhászku-tyákat...

Ugye, felismered a pulit ebben a szőröcsomóban? Nemrég a Facebook feltalálója, Mark Zuckerberg is kíváncsian érdeklődött a szimpatikus magyar kutyafajta iránt

Tudjuk-e ki volt a pásztor? A foglalkozás ősi állattartó mesterség, de életforma is. Kezdeté az idők homályába vész, valószínűleg már a vadállatok háziasításával kialakult, és szinte minden kultúrában fellelhető.

Rigóval Mórahalmon ismerkedtünk meg. Azt állítják róla, hogy kiválóan tereli a nyáját, jó juhászku-tya, talán ezért is jutalmazták meg ritkaságzámba menő nyakörvvel

Egykori hortobágyi pásztorok

Mivel az ősmagyarok alapvetően állattartásból és pásztorokodásból éltek, a különböző állatfajok pásztorainak más-más nevet adtak. Tájélt függően és az életkörülményeknek megfelelően lassan kialakult ezek között az emberek között egy sajátos hierarchia. A „rangsor” nagyban függött a táj adottságaitól és a legeltetési lehetőségektől, de maradjunk annyiban, hogy az állattörző pásztorok között vannak:

juhászok – juh-, azaz birkapásztorok
csikósok – akik a lovak őrzésével voltak megbízva, tehát a ménest legeltették és őrizték
gulyások – azaz marhapásztorok, a gulya őrzői, akik a tehene-eket, bikákat felügyelték
kondások, kanászok – ők voltak a disznópásztorok, a konda, vagy a falka őrzői – előbbi minden este hazahajtotta, utóbbi kint teletette a disznókat azaz „ridegen tartotta”
csordás és a **csürhész** – az istállóban tartott, csak napközben kihajtott négylábú állatok őrzője.

Hogy mi volt a többi állattal? A szárnyasok őrzésével például többnyire a gyermekeket bízták meg, így mindenütt a rangsor végére kerültek, ezek közül a **libapásztor**, a **ludas** a legismertebb.

A fontossági elsőbbségért mindig nagy „verseny” folyt a csikós és a gulyás között. Ezenkívül megkülönböztetünk **számadót**,

aki a legelőre hajtott állatokért a legeltetési időszakban anyagilag is felelt, és a segítőt, a **bojtárokat**.

Felgyeltél-e rá, hogy a magyar vezetőkné-ek egy része az állattartó foglalkozások elnevezésével azonos? A Pásztor, a Csikós, a Juhász, a Gulyás, a Csordás vezetőkné-vek ősei között nagy valószínűséggel volt állattörző, akire ráragadt a foglalkozása neve.

A pásztorok napjaikat a legelésző állatok közelében töltötték, legfőbb társuk a kutyájuk volt, akik gyakran helyette elvégzik a munkát, a nyáj terelését. Jól idomított, erős és okos kutyákról van szó. A pásztor-
 nak tehát mi más hátra, minthogy dudorásson, muzsikáljon. A furulyát és a dudát épp a pásztoroktól eredeztetik a mondák. A keze is szabad volt farigcsálásra. A közelében található fa, szaru vagy tölök változatos formájú és díszítésű tárgyak kidolgozására készítette. A pásztorok saját maguk készítették el ivóedényüket, kanalukat, tölcsérüket, kürtjüket, kaszatokmányukat, fésűjüket, kedvesüknek különféle csatokat alakítottak ki. Botjukra juhász-
 kampót, ezenkívül bicska- és késnyeleket készítettek. A pásztor-
 művészet az Alföldön, annak is a peremvidé-
 ken és a Dunántúlon volt a legfejlettebb.

Nagy Magdolna

Karámban az őshonos rackajuh, a kutyák csak arra várnak, hogy terelhessék őket

Ahol kihozhatjuk magunkból a kreativitást

Három nyertesünk a 230 között a Bácskossuthfalvi Nyári Táborokban

Újra itt az iskola. Ha tetszik ez nekünk, ha nem, megint az iskolapadba kell ülni, és tanulni. De ne keseredjete el, hiszen előbb-utóbb ismét eljön a nyár, addig pedig adok egy csodás tippet, hogyan használjátok ki legjobban a következő szünidőt!

Azok, akik voltak már táborozni, tudják, hogy annak az élményét nem lehet elmesélni, azt át kell élni. Én magam csak idősebb koromban táboroztam, és higgyétek el, őszintén bánom, hogy a gyerekkoromból kimaradt a táborozás. Ezek a táborok mások, mint a felnőtteknek szóló, teljesen más témájú és típusú társaik. Általános iskolás koromban valamiért nem mertem elmenni egy ilyen táborba, annak ellenére, hogy ezeket a rendezvényeket évről évre a szülőfalumban szervezik meg. Tanuljatok a hibámból, és ne szalasszátok el az alkalmat a jövő nyáron!

A Bácskossuthfalvi Nyári Táborokat 1993 óta megszervezik. Az idén júliusban került sor az egy hétig tartó rendezvényre, amelyen egy pajtásotok ingyen, kettő pedig fél áron vehetett részt a Jó Pajtás jóvoltából. A szerencsések: Király Petra Nagyikindáról, Éter Mátyás Topolyáról és Baranyi Bálint Zentáról. Lemaradtál? Akkor ne hagyd, hogy ez jövőre is előforduljon! Az egyetlen akadály, amely szóba jöhet, és esetleg megakadályozná a táborozásodat, az a tábor költsége. De erre is van megoldás. Ha mindennap félreteszél valamennyit a zsebpénzedből, vagy nem veszel Coca-Colát az uzsonna mellé, akkor nem is olyan nehéz összeszórni a táborozás árát. Olvasd el, hogy vélekedett a két nyertes pajtásod a táborról!

– Amikor anyukám szólt, hogy nyertem, nem akartam elhinni, de nagyon örültem. Nagyon jól érzem magam a táborban, és egyáltalán nem vagyok magányos sem, annak ellenére, hogy egyedül jöttem. Most vagyok először itt, de máris szereztem új barátokat – mesélte **Király Petra**, az egyik nyertesünk.

– Nekem is anyukám szólt, hogy nyertem, és amikor megtudtam, kiabáltam örömben. Három barátom van itt, akiket már ismertem ezelőtt, de itt is szereztem új barátokat. Amikor nincs semmi elfoglaltságunk, akkor a barátaimmal beszélgetünk, vagy játszunk valamit. Az ételek is nagyon finomak és bőséges adagot kapunk. Egyik nap pedig eljöttek a tűzoltók, és lelucoltak minket, ami jó volt, mert nagyon melegünk volt. Focitáborba jelentkeztem, és jövőre is szeretnék jönni, mert nagyon tetszik, és sajnálom, hogy az ideinek ilyen gyorsan vége lett – mesélte lelkesen **Éter Mátyás**, aki ugyancsak belekóstolt a szerencsés nyertesek világába.

Besnyi Szabolcs főszervezővel arról beszélgettem, hogy elégedett-e az idei táborokkal, de azt is elmondta, hogy mit kínált ebben az évben az egyidejűleg megtartott három tábor.

– Az idén is három tábort szerveztünk egy hét alatt: a Játék-, a MIT- és a Kamasztábort. A Játéktáborban, mint a neve is mondja, a játékon van a hangsúly, de ez nem azt jelenti, hogy nem tanulunk közben. Véleményem sze-

A Jó Pajtás nyertesei: Petra, Mátyás és Bálint megbízható társaságban táboroztak

rint a játékos és legkönnyebb módja a tanulásnak. A MIT-tábor a futball, önismeret, fitnesz, hiphoptánc, modellezés, természetbúvár és íjászat altáborokat, a Kamasztábor pedig az önismeret, futball, fitnesz, íjászat és spanyol nyelv altáborokat foglalta magába. Évek óta magas mércével fogunk a szervezéshez, és véleményem szerint az idén maximálisan elértük a céljainkat. A tábor személyzete és a szervezők is ügyesen helytálltak a kánikula ellenére is. Az idén 230 táborozó érkezett hozzánk. Külön öröm számomra, hogy az idősebb táborozók szinte 100%-a már volt a táborunkban az előző években. A gyermekek élvezik, hogy kiélhetik a kreativitásukat, és ez nagyon jó hely arra, hogy egy kamasz tudjon fejlődni.

A szervező azt is elmondta, hogy a 22 év alatt, amióta létezik a Bácskossuthfalvi Nyári Táborok, összesen 10 000 gyermek vett részt a táborokban. A kezdetek óta az évek során folyamatosan csökken a gyermekek létszáma,

amiért a szervező a nagyfokú elvándorlást okolja. A táborok támogatottságának fokozatos csökkenése további problémát jelent a szervezők számára, hiszen az az összeg, amelyet a szülők befizetnek a gyermek táboroztatására, az ottlétének csak a felét fedezi. A további pénzüsségeket a szervezők pályázatokból és támogatóktól próbálják előteremteni. Ha a jövőben tovább csökken a támogatás, kérdésessé válhat a tábor megszervezése is.

Amikor a táborban tartózkodtam, mindig boldog gyermekarcokkal találkoztam, elégedett sikolyokkal, nevetéssel tarkított zsirogás vett körül. Biztos voltam benne, hogy minőségi időtöltésben van részük, csak úgy sugároztak a boldogságtól. A gyermekkor tényleg a legszebb kor az életünkben, ezért maximálisan ki kell használnunk minden pillanatát.

Ne félj felfedezni valami újat, hiszen te is belevaló vagy!

Sztánkó Emília

A Rákóczi Szövetség által jutott el sok-sok diák 2015. augusztus 10-e és 14-e között a II. Pécsi Sport és Újságíró Anyanyelvi Táborba, melyet pécsi egyetemi hallgatók szerveztek. Csak a példás magaviseletű, és a legjobb tanulók mehettek: így 13 óbecsei, 9 tordai, 1 beodrai, 1 kisoroszi, 26 törökbecsei és 8 kórógyi felső tagozatos általános iskolás vett részt **Báló Tibor** tanár úr, a Rákóczi Szövetség elnöke vezetésével.

– Ez tábor megszervezése a pécsi egyetemisták ötlete volt három éve – hallottuk a tanár úrtól –, akik a Rákóczi Szövetség tagjai. Az egyetemisták itt voltak, a Rákóczi Szövetség beiskoláztatási programját segítették a Bánságban, és látták a bánsági gyerekek hátrányos helyzetét, ezért döntöttek úgy, hogy létrehoznak egy oktatói, nevelői nyári tábort a számukra, ahol önkéntes, végzős egyetemisták foglalkoznak a gyerekekkel. A szövetség törökbecsei tagozata örömmel fogadta ezt a lehetőséget, és az első évben 44 gyermekkel volt Pécssett, a többségük törökbecsei, a létszámot óbecsei gyerekekkel töltötték fel. Az első tábor annyira jól sikerült, hogy aki tavaly volt, mind újból szeretett volna menni, és ment is. A tábor a közép-bánsági területen élő gyerekek számára lett létrehozva, de nem akartuk kizárni azokat a gyereket Óbecséről, akik tavaly is voltak, és így került be 13 óbecsei diák is. A táborban a fő hangsúly a történelem oktatásán van, az identitástudat fejlesztésén, de helyet kapott benne az újságírás, a magyar nyelv és irodalom, és persze a sport is. Egész napos programok voltak, városnézéssel, Pécs nevezetességeinek a megismerésével egybekötve.

A óbecseiek közül **Fenyvesi Timót, Jusztin László, Börcsök Edi, Nagy Anita** kiérdemelten vett részt a táborban, de ők már középisikolások.

Laci tavaly is utazott, ő a történelmet kedveli, hát ezt a foglalkozást választotta:

– Pécsset nagyon megszerettem – vallja Laci –, nagyon tetszik, s a tévétoronyból lehetett látni az egész várost és környékét. Az is jó volt, hogy találkoztam a régi ismerősökkel is. Az esti játékok még mindig nagyon izgalmasak voltak. Az előadások is tetszettek: érdekes volt, a honfoglalástól egészen a mai korig eljutottunk, és a világháború is belefért. A játékok pedig változók voltak: pingpongozás, egyensúlyozás és hasonló ügyességi mérkőzések.

Hogy az általános iskolások hogyan érezték magukat, elmeséli: **Pénzes Szabolcs, Karácsonyi Attila, Pejčík Martin, Velemirov Korina, Kiss Blanka, Živkov Andričin Klementina**, a Sever Đurkić iskola nyolcadikosai, valamint **Živković Loretta, Belovai Emese** és **Börcsök Lili**, a Zdravko Gložanski iskola hetedikesei.

Szabolcs először ment a táborba, s nagyon jól érezte magát.

– A sportot választottam, – meséli Szabolcs –, mert szeretek focizni. No, nem mindennap fociztunk, hanem első nap kézilabdáztunk, a

Győztes csillagok

Csaknem hatvan délvidéki magyar diák táborozott Pécssett az ottani egyetemi hallgatók szervezésében

másodikon kosárlabdáztunk, a harmadikon futballoztunk. Negyedik nap meg délelőtt fociztunk, délután kosárlabdáztunk. Az esti foglalkozások, versenyek is tetszettek.

Attila már tavaly is volt ebben a táborban, de lehet, hogy jövőre is ott lesz.

– Nekem már tavaly nagyon megtetszett Pécs – emlékezik vissza Attila –, sok mindent láttunk, voltunk a tévétoronynál, meg hát a nevezetességeket is megnéztük. A foglalkozások közül természetesen a sportot választottam. Sokat szórakoztunk, ismerkedtünk a törökbecsei lányokkal, fiúkkal.

Martin az óbecsei focicsapat tagja, nem csoda, hogy a foglalkozások közül ő is a sportot választotta.

– Nekem a többi között az akvaparkban is nagyon jó volt – meséli Martin. – Városnézés közben már tavaly is fölfigyeltünk a szerelmek lakatfalára. Rengeteg lakat van összezárva, mellyel a fiatalok örök hűséget esküdtek egymásnak.

Korina már tavaly is volt ebben a táborban, s annyira megtetszett neki, hogy az idén is oda ment.

– Most is az újságírást választottam – mondja –, s nem bántam meg, mert sokfelé jártunk, sokat tanultunk. Még a stúdióban is voltunk, láttuk, hogy kell tévériportot készíteni. Azt hiszem, újságíró leszek. Lehet, hogy az idén majd készítünk iskolaújságot is, ha lesz segítségünk.

– Én is az újságírói szakra mentem, mint tavaly – halljuk Blankától –, s már döntöttem is, újságíró leszek. Annyi mindent megtanultunk az irodalmi műfajokról, az újságszerkesztésről, megtanultuk azt is, hogy hogyan kell

írni riportot, meg sokat gyakoroltunk. Jó volt nagyon, ismerkedtünk a törökbecsei fiúkkal, lányokkal. Megismertük Pécs nevezetességeit. Nagyon szép város Pécs!

Klementina az idén először ment e pécsi táborba, s mivel szeret röplabdázni, ő is a sportot választotta.

– Nem volt röplabdázás, amit nagyon kedvelek – emlékezik vissza Klementina –, de azért a sportot választottam. Kosárlabdáztam, fociztam a fiúkkal. Jó volt! Az esti versenyek is tetszettek, meg hát az ismerkedés, barátkozás. Hogy akadt-e szimpátiája? Ha mozgókép lenne a Jó Pajtásban, az integetésből, láthatnátok, hogy igen!

Loretta, Emese és Lili a játékos magyar nyelvi foglalkozásra jelentkeztek.

– Tetszett a játékoság – jelenti ki Loretta –, habár az első napokban inkább olvastunk, de voltak szópótló feladatok is. No, nem volt mindegy, hogy mely szavakkal töltöttük ki a hiányos mondatokat. Ha maradt idő, szinkronizált filmeket is néztünk. A nagy hőségben megfürdöttünk a szökőkútban.

– Azért választottam a játékos anyanyelvi foglalkozást, mert szeretem az érdekességet. Meg filmet is nézhettünk. Itt nem kellett sokat írni, kivéve a versírást. Mindannyian írtunk egy-egy verset: én az anyukámról, Lili a testvéréről, Loretta a barátságáról. Meg az egész heti vetélkedők pontszámát összegezték, s a mi csapatunk, a Csillagok győzött! Végezetül mindenki kapott oklevelet – fejezi be beszélgetésünket Emese.

Hogy jövőre ismét ott lesznek-e a táborban, kórusban feleik: Igeeeen!

Koncz Erzsébet

„Nyári gyerekek a Balaton-parton...”

A Maradjatok gyerekek címen ismert Kelemen Kabátban-zeneszámból vettem azt az idézetet, amelyet a balatoni élményeimről összeállított montázs címűül választottam, és feltettem a Facebookra.

Júliusban ugyanis a Balaton északi részén jártam, a zánkai üdültáborban. Néhány iskolatársammal, vezetőnkkel, Irén nénivel utaztunk oda, közben a szabadkai kortársainkat is felvettük a furgonba, Zánkán pedig felvidéki és erdélyi gyerekekkel is megismerkedtünk.

Hosszú út volt, fárasztó, de szórakoztató is, és a tó nyújtotta látvány lenyűgöző volt.

A sok kisebb szórakozás és élmény mellett három nagyobb kalandban részesültünk. Az egyik a kalandpark volt. Itt másztunk, kúsztunk, mondhatnánk úgy is, hogy jól levezítettünk többet is, amikor rájöttünk arra, hogy erőnk és a bátorságunk is cserben hagy bennünket bizonyos magasságokban.

A második a hajókirándulás volt, amely körülbelül egy óra hosszat tartott. Felüldültünk a nyugodt tó látványát szemlélve.

A harmadik utunk Tihanyba vezetett. És egy érdekes kaland volt a hazajutásunk, mert nem jött a busz, és stoppolni kényszerültünk. Egy kedves pár meg is állt, meghozta a furgonnal, és elvitt minket a tábor bejáratáig.

Sajnos az utolsó négy nap esős volt, beszorultunk a szobáinkba, rohangáltunk az egyik szobából a másikba, unatkoztunk, majd az unatkozást is meguntuk, és elkezdtünk társasjátékokat játszani.

A hazafelé tartó út sem volt kevésbé kalandos. Lerobbant a kisbuszunk, szerencsére a Tesco előtt. Végül kaptunk egy cserejárművet egy műhelyben, így hazajuthattunk.

Zámbó Illés, 8. osztály, József Attila iskola, Bácskertes/Kupuszina

A vajdaságiak csapata Zánkán

Nem ez volt az üdülés legizgalmasabb pillanata

LELKIZZÜNK!

Beilleszkedés az osztályközösségbe

Az iskolai osztály egy egészként működik, amelyben különböző típusú közösségek, társaságok alakulnak ki. Az osztályban a gyerekek átélik és alakítják a társas élet szabályait, az emberi viszonyokat, az együttműködést és a versengést, sőt a kirekesztést is.

Vannak olyan csoportok, amelynek a tagjai egyenrangúaként közösen döntenek arról, hogy befogadják-e valakit vagy sem. De vannak olyan társaságok is, amelyekben már kezdettől fogva érezhető, hogy van pár vezér, akiknek a szava meghatározóbb, mint másoké. Típustól függetlenül ezek olyan zárt csoportok, amelyekben a tagoknak meghatározott módon, olykor kimondatlan szabályok szerint kell viselkedniük. A beilleszkedési folyamat jó alkalom lehet arra, hogy tudatosítsuk magunkban az értékeinket, érdeklődésünket, meggyőződésünket. Fontos, hogy választ adjunk arra a kérdésre, vajon az adott csoporthoz tartozással csak elismeréshez szeretnénk jutni, vagy valóban a társaság többi tagjához hasonlóan gondolkodunk.

Amit nem szabad elfelejteni, hogy a beilleszkedés nem egy gyors folyamat, vagyis nem egyik napról a másikra működik. A szülők, a tanárok, illetve az idő ebben a folyamatban sokat tudnak segíteni, hiszen lehetőség nyílik a mély, hosszú beszélgetésekre, illetve a félelmek tisztázására. Bátorran ki kell mondani a félelmeinket, hiszen mindannyiunkat olykor félelemmel tölt el az, hogyan viszonyulnak majd hozzánk a társaink. Fel kell készülni arra, hogy nyitottan, érdeklődően, de ne túlságosan tolokodóan viszonyuljunk a minket körülvevő közegehez. Nem szabad elfelejteni, hogy sosem lehet egyszerre mindenkinek tetszeni. Mindig lesz olyan, akinek nem leszünk szimpatikusak.

Egy gyerek számára kulcsfontosságú lehet, hogy megfelelően sikerül-e beilleszkednie az adott közösségbe. A beilleszkedés van, akinek könnyebben megy, és van, akinek sokkal nehezebben megy. Könnyű beilleszkedés talán nincs is. Szinte minden gyerekben van valamiféle szorongás. Sok gyerek próbál kicsit más lenni, mint saját maga, hogy így feleljen meg másoknak, vagy így figyeljenek fel rá. Vannak csöndben visszahúzódóak, ezzel szemben mások esetleg próbálnak okosnak látszani, mindent megoldani, mindenkit kibékíteni. Amit nem szabad elfelejteni, hogy a baráti csoportok kialakulása normális és jó dolog. Az igazi barátok tiszteltetben tartják a gondolkodásmódunkat, jogainkat és a döntéseinket. A jó barátok érdeklődőek, megbízhatóak, figyelmesek, gondoskodóak, őszinték és kedvesek. Ha mindezt meg tudjuk adni a többieknek, hozzánk hasonló barátokra, illetve társaságra számíthatunk.

Kis Laura

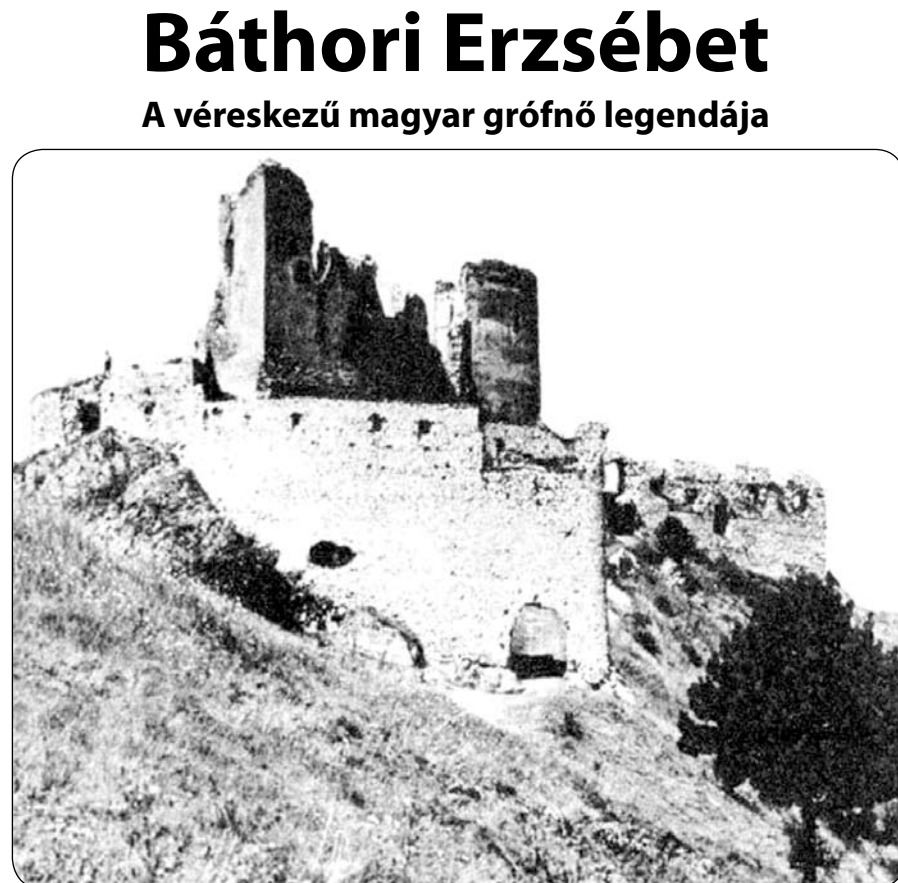

Báthori Erzsébet

A történelemben sok nő hagyott mély nyomot. Általában királynókként, császárnókként, vagy valamely híres uralkodó feleségeként, mint amilyenek Kleopátra, Mária Terézia vagy Marie Antoinette. Voltak köztük hősnők, feltalálók, tudósok is, sportolók és színésznők. A kivételek közt van Báthori Erzsébet, aki egészen más, szokatlan és bizarr dolgokról maradt emlékezetes. A véreskezű magyar grófnő nevéhez számos legenda fűződik, legtöbbjük hátborzongató, mai ember szemével hihetetlen és nehezen felfogható. Személyében vegyült egyfelől a nőiesség, a szépség és fiatalság utáni vágy, másfelől pedig a kegyetlenség és vérszomj. A tragikus sorsa kiterjedt mindenre és mindenkire, aki körülvette.

Nádasdy Ferenc

A csejte várkastély, ahol az állítólagos vérengzések történtek

Báthori Erzsébet magyar grófnő, Nádasdy Ferenc gróf és törökellenes hadvezér felesége és Báthori István erdélyi fejedelem unokahúga volt. Erzsébet Nyírbátorban született 1560-ban, a híres Báthori család sarjaként. Gyermekkorát az Ecsedi várban töltötte, és már 10 évesen férjhez ment. A Báthori családnevet viszont megtartotta. Öt gyermeke született, de kettő közülük fiatalon meghalt. Erzsébet Sárosvár várába költözött, a Nádasdy család kastélyába, majd később Csejte várába ment át. Nádasdy Ferenc 1578-tól a magyar törökellenes hadjáratok élére került. Mivel a férje sok időt töltött távol, a grófnő sűrűn magányosan élt, főleg miután férje 1604-ben meghalt. A hadjáratokban megövegyült nőkkel és lányokkal vette körül magát.

Báthori Erzsébetről sötét legendák maradtak fenn. Köztudottan szolgálóival kegyetlenül bánt. Állítólag egyszer annyira megütötte egyik cseléd lányát, hogy annak a vére a kezére csöppent. Erzsébetnek úgy tűnt, a bőre azon a helyen szebbé és tisztábbá vált, így elhatározta, hogy a lány vérében teljesen megfürdik. A szörnyű szertartás rendszeressé vált, tömeges vérfürdőket rendezett, amelyekben fiatal szűzek voltak az áldozatok. Végül nem maradt a környéken lány, így más térségekről kellett hozatni őket a kastélyba. Az áldozatok közül sok fiatal lányt jó munkalehetőség ajánlatával csalt a kastélyba. Mielőtt a vértük ontotta volna, még meg is kínoztatta a szerencsétlen lányokat. Mindezek a szörnyű tettek azonban sosem lettek bizonyítva, és nehezen elképzelhetőek, még akkor is, ha tudjuk, hogy a történelemben a nők sok mindenhez folyamodtak,

hogy szépnek és fiatalosnak őrizzék meg magukat.

A grófnőt 1610-ben a hatóságok, Thurzó György nádorral az élen, letartóztatták. Több száz nő megölésével vádolták meg 20 éven keresztül (az egyik tárgyalás folyamán 650-et emlegettek!). Hivatalosan 80 áldozatot azonosítottak a per alatt. Egyes elméletek szerint a vádak csak kitaláltak, a grófnő óriási vagyona és birtokai elkobzásáért, amelyekre a Habsburg-udvar vetett szemet. Rengeteg szemtanú kihallgatása megerősítette a véres eseményeket. Mintegy 300 tanút hallgattak ki, akik verésekről, kínzásokról, éheztetésekről, égetésekről, harapásoktól és tűkkel, szögekkel ejtett sebekről számoltak be. Még ha a grófnőt nemesi származása miatt soha nem ítélték is el, élete végéig fogságban őrizték, befalazták a csejte várba. Még az ablakokat is betapasztották, csak egy kis szellőzőnyílást hagytak a számára, amelyen keresztül kapta az ételt. A sötét várban lassan a józan esztét is elvesztette.

Báthori Erzsébet 1614-ben halt meg. Először a csejte templomban temették el, majd a helyiek tiltakozása miatt testét áthelyezték Nagyecsedre a Báthori családi kriptába. Nem ismert, hogy ma hol van örök nyugalomra helyezve a „véreskezű grófnő”. Személye sok sötét hangú művet ihletett meg, nevének említése a mai napig hajmeresztő horrorreséhez kötődik. Sokak szerint szadista hajlamai voltak. Erzsébetet sokszor a híres havasalföldi fejedelem III. Vladhoz hasonlítják (ő ihlette a vérszomjas Drakula gróf alakját).

Gyarmati Balázs történész

Évfordulók nyomán

1948. szeptember 10. – Megszületett Charles Simonyi, aki a Microsoft egyik vezető fejlesztője volt, és aki kétszer járt az űrben. Eredeti nevén: **Simonyi Károly**. A Microsoftnál a Word és az Excel, valamint az Excelt megelőző Multiplan fejlesztését vezette. Milliárdos amerikaiként jelentős mecénási tevékenységet folytat, nagy összegű adományokkal támogat különböző művészeti, tudományos és közművelődési programokat. Először 2007. április 7-étől 21-éig, másodszor 2009. március 26-ától április 8-áig járt a Nemzetközi Űrállomáson.

1989. szeptember 10. – Horn Gyula Magyarország külügyminisztere bejelentette, hogy az NDK (Kelet-Németország) állampolgárai szabadon távozhatnak az NSZK felé, ezzel gyakorlatilag megindult a II. világháború utáni keleti blokk határainak „fellazulása”. A Magyar Televízió A Hét című műsorában jelentette be a magyar kormány döntését, miszerint aznap 24 órákor megnyitják a magyar határokat a távozni kívánó NDK-állampolgárok előtt minden olyan államban, amely hajlandó számukra a be- vagy átutazást engedélyezni.

1985. szeptember 10. – Aláírták a **magyarországi Forma-1-es autóverseny-futamok** rendezéséről szóló megegyezést. A Magyar Nagydíjat 1986 óta rendezik meg a Budapest melletti Mogyoród külterületén található Hungaroringen. A pálya 2003-ban nyerte el jelenlegi vonalvezetését. Hossza 4381 méter, a versenytáv 70 kör, vagyis összesen 306,67 km. Egyetlen alkalommal,

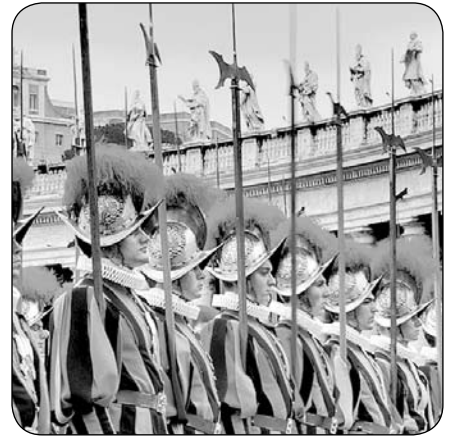
1936-ban rendeztek már Grand Prix-versenyt a fővárosi Népligetben, ez azonban még nem volt hivatalos világ bajnoki futam.

1697. szeptember 11. – A **Zentai csatában a szövetséges sereg Savoyai Jenő herceg vezetésével győzelmet aratott a török hadakon.** Savoyai Jenő a tiltó parancs ellenére ráküldte 65 000 fős seregét a Zentánál épített pontonhídon visszavonuló II. Musztafa szultán mintegy 100 000 fős seregére, miáltal 2 óra leforgása alatt megsemmisítő vereséget mér a kaotikusan védekező és menekülő oszmán hadra. Ez volt az előzménye a Karlócai békének (1699.01.26.), miáltal a törökök Bánát kivételével kivonultak Magyarország területéről. Bécsben létezik egy diadalív, amelyen e szöveg áll: „1697.09.1. A Zentánál megmentett Bécs városa”.

2001. szeptember 11. – Terrorista támadás következtében összeomlott a világ egyik legmagasabb épülete, a **New York-i World Trade Center**. Két eltérített utasszállító repülőgép csapódott a World Trade Center iker tornyaiba, melyek nem sokkal később összeomlottak. Ugyanakkor egy másik gép a Pentagon épületébe csapódott. Hivatalos adatok szerint 2819-en haltak meg, főleg a két hatalmas épületben épp munkanapjukat kezdő üzletemberek, és a segítségükre siető tűzoltók.

I. e. 490. szeptember 12. – Az Athéniaiak legyőzték a perzsákat a **marathóni csatában**. A hírnök emlékére létezik a maratoni futás. A legenda szerint a hírnök futva vitte a győzelem hírért Athénba. Mire odaért, annyira kimerült a futástól, hogy csak annyit bírt mondani: „Győztünk!”, és holtan esett össze. Futása inspirálta a maratoni futást, melyet először az 1896. évi nyári olimpiai játékokon rendeztek meg. A táv ma 42,195 km. A csata egészen pontos időpontja nem ismert, Hérodotosz leírásai alapján valószínűsíthető a dátum.

1515. szeptember 13. – A **Svájci Állam-szövetség** – zsoldos csapatainak veresége után – **kinyilvánította örök semlegességét.** I. Ferenc francia király német zsoldos serege győzte le Marignanónál a milánói Massimiliano Sforza herceg svájci zsoldosait, akiket kiűzték Milánóból, lerombolva ezzel legendás hírű harci dicsőségüket. Napjainkban a svájci zsoldosok utódaiból kerül ki a Vatikán testőrsége.

1927. szeptember 16. – Megszületett **Peter Falk** amerikai színész, a közismert Colombo nyomozó. Eredetileg szakács volt, majd hivatalnokoskodott. 1956-ban New York-ban lépett először színpadra. Neve és figurája összekapcsolódott Colombo felügyelővel, akit átható élvezettel és közvetlen humorral 1970 és 1977 között tévéfilmekben személyesített meg. Jobb szemét háromszétesztendő korában veszítette el tumor következtében. Kevesen tudják, hogy magyar származású, méghozzá nem is akármilyen felmenőkkel büszkélkedik. Annak a Falk Miksának az egyenes ági leszármazottja, aki publicista, politikus és az MTA tagja volt, és a 19. század végén igen nagy szerepet töltött be a magyar közéletben.

A jó fotóért is meg kell dolgozni

Máté Bence sikere a BBC világversenyn

Egy magyar fotós nyerte meg azt a világversenyt, amelyet a londoni Természettudományi Múzeum és a BBC Wildlife Magazin indított. A győztes, **Máté Bence** a zsűri tetszését egy olyan természetfotóval nyerte el, amely gémekeket ábrázol. Csúpan egy fotót küldött be, ezért tényleg meglepte a jó hír. Úgy érezte, hogy az idén nem sikerültek túl jól a fotói, pedig sokat dolgozott rajtuk.

A **BBC** által meghirdetett **világversenyre** rengetegen jelentkeztek. Összesen 18 **kategóriát hirdettek meg**, amelyekre összesen 42 ezer **fotó** érkezett 90 **országból**. Ezek közül **Bence** egyetlen **fotója** az egyik **kategória győztese lett**.

Ez a kép viszont nem véletlenül sikerült ilyen különlegesre, jelentős munka áll mögötte. A fotós hosszú hónapokig készült a versenyre, és összesen 74 éjszakát töltött ébren madarak megfigyelésével, hogy el tudja készíteni a versenyre szánt fényképeket. Emellett rengeteget kísérletezett a fényképezés technikájával is. Tudni kell, hogy a gémekek nagyon félénk madarak, és a legkisebb rezzenésre elrepülnek, éppen ezért egy igazi kihívás volt lencsevégre kapni őket, ráadásul mindezt közelről. Éppen ezért dolgozott a fotós állványra helyezett fényképezőgéppel távirányítás helyett, mert nem szeretne volna elüldözni a madarakat. (Ng.hu)

Hihetetlen erős és korszerű felszereléssel dolgozik a világ egyik legsikeresebb mai természetfotója

A díjnyertes fotó

Látványos égi jelenség: A sarki fény

Ha látni akarjuk a pólusok látványos fényjelenségét, Földünk valamelyik pólusáig kell utazni, alacsony földrajzi szélességen rendkívül ritka. Északon auro-ra borealis, délen aurora australis a neve. Akkor keletkezik, amikor – a túlnyomórészt a Naptól érkező – nagy energiájú részecskék ütköznek a légkör atomjaival, molekuláival.

Horváth Eszter fotográfus Norvégia északi részén Tromsø (Tromsø eredetiben) város közelében készített képeket a sarki fényről. A város 350 kilométerre van az északi sarkkörön túl. A nyár végén, ősz elején a sarki fények zónájának közepén helyezkedik el, a világ egyik legjobb helye a sarki fény megfigyelésére. (Ng.hu)

Éjszakai kalandtúra a Budakeszi Vadasparkban

2015 szeptemberében és októberében éjszakai kalandtúrára várja a látogatókat a Budakeszi Vadaspark, ahol a kert éjszaka aktív lakóit ismerhetik meg a látogatók.

Az éjszakai kalandtúrákon a kalandvágyók szakvezető kíséretében nyerhetnek bepillantást a Budakeszi Vadaspark záróra utáni életébe. Az éjszakai életmódot folytató állatok ekkor kezdik meg a szokásos napi rutint: esznek, isznak, játszanak, fára másznak, vadásznak, vagy éppen aktív társadalmi életet élnek. Az éjszakát a máskor nem hallható zajok, neszezések, kaparások, horkantások, huhogások és szárnyszuhogások teszik még izgalmasabbá.

Bárki részt vehet az éjszakai túrákon, aki nem fél a sötétben, és szereti a különleges kalandokat. A túrákra szeptemberben és

októberben négy-négy alkalommal kerül sor, gyülekező a főbejáratnál szeptemberben 20, októberben 19 órakor. A program nagyjából kétórás, minden alkalommal kétszer 50 fős csoport indul. Jelentkezés: budakeszi.vadaspark@bkvp.hu, az üzenet tárgya: Éjszakai túra. A felnőtt belépő: 1300, a gyerekek 650 Forint – írja az MTI.

Ide kapcsolódik az a hír is, hogy Magyarországon az idén harmadik alkalommal rendezték meg az Állatker-Éjszakáját, méghozzá augusztus utolsó péntekjén.

Az alapításának 25. évfordulóját ünneplő **Szege-di Vadaspark** például nemcsak este várta a látogatókat, hanem napközben is. Lehetővé tették a zsirá-fetetést, vetélkedőt szerveztek mindazoknak, akik vállalkoztak állatgondozói képességeik kipróbálására stb. Este alkalom nyílt az oroszlanok látványvetésére, hullósimogatóra és egy rendhagyó borjúfóka-show megtekintésére is. Valószínűleg az is kiderült, mennyire rejtelmes és sejtelmes az állatkert éjszaka.

Varjú utazott egy sas hátán

Egy tehetséges, Kaliforniában élő madárfotós, Phoo Chan, egy olyan pillanatot kapott el, amely csak egyszer történik az életben. A fotós képein egy varjút láthatunk, amely rövid időre megpihent egy sas hátán. A szürreálisnak tűnő madárutazás főszereplője valószínűleg a személyes területére betolakodó sаст igyekezett elzavarni. A varjak ilyen esetekben agresszíven viselkednek, és akár a jóval méretesebb madarakra is rárontanak. Miután azonban a varjú képtelen volt elzavarni a ragadozómadarat, rászállt annak hátára, és együtt köröztek.

Persze amennyire furcsa a kép, nem ez az egyedüli alkalom az állatvilágban, amikor ilyen érdekes dolgok történnek. A szerencsés fotósoknak néha sikerül hasonló különleges pillanatokat megörökíteniük, mint amikor egy menyét „utazott” egy madáron, vagy épp egy mosómedve egy alligátor hátán.

Kíváncsi kenguru sorfal várt egy ausztrál biciklist

Nem mindennapi élményben volt része egy ausztrál férfinak, aki a Melbourne-től 23 kilométerre található Hawkstone Parkban bringázott. Ben Vezina egyszer csak egy csapat kenguru közé hajtott, amelyek egy ideig meredten bámulták a biciklist. Az út mentén felsorakozó kíváncsi kenguruk békésen figyelték Bent, aki kissé megszégyenítve hajtott el az erszéyesek mellett. Amikor közelebb ért hozzájuk, a kenguruk komótosan arrébb ugráltak.

A keleti szürke óriáskenguruk Kelet-Ausztrália és Tasmania erdeiben és nyílt erdős területein fordulnak elő. Manapság több mint másfél millió keleti szürke óriáskenguru él a vadonban. Az állat hossza fark nélkül 70–110 centiméter, testtömege akár 65 kilogramm is lehet. Erős hátsó végtagja és hosszú talpa segíti abban, hogy nyílt terepen nagy sebességet érjen el, ugrása elérheti a 8-9 métert. Hallása igen fejlett, forgatni tudja a fülét, így gyakorlatilag minden irányból meghallja a halk neszeket is. A keleti szürke óriáskenguruk társas lények, így nagyobb csapatokban lehet őket látni.

ÁLLATKIRAKAT

Szokatlan páros

Fuku, a kisbagoly és Marimo, a macskakölyök egy japán „bagolykávézóban” találkoztak, és szinte azonnal a legjobb barátok lettek. Az Oszakában működő Hukulou kávéházban több bagollyal is találkozhatnak a vendégek, de tudnak akár cicát is simogatni, mivel a kávézónak új lakója lett, a Marimo nevű kiscica. Bár a macskák és a madarak általában nem nagyon szoktak barátkozni, ez egy cseppet sem zavarja a két kis állatot, hiszen Fuku és Marimo elválaszthatatlan társak lettek. A bagolyfióka és a kiscica együtt játszanak, és összebújva alszanak, a vendégek nagy örömeire. Fuku és Marimo párosa újabb példa a szokatlan és aranyos állatbarátságokra.

A tengerek különleges élőlényei – a színpompás tengeri csigák

legtöbb faj erősen mérgező. A mérég egy részét maga az állat állítja elő, másik részét viszont táplálkozása során szerzi meg. Fogókarjuk általában kettő vagy több pár van; ezek a közeli zsákmány által kibocsátott ingereket veszik fel.

Egyes fajoknak fonalszerű hátfüggelékeik nőnek. Ezek az elsatnyult kinövések a belsősegek nyúlványait tartalmazzák, és a végükön csalánsejt van, amelyet a csiga támadójára lövellhet. Gyakran olyan sok van belőlük, hogy a csiga úgy néz ki, mintha szőrös lenne. A legtöbb csupaszkopolytús csiga mérgező állatot eszik, és felveszi azok mérgejségeit, így védekezik a ragadozók ellen. A kifejlett állatok úszkálnak, vagy a tengerfenéken másznak. A tengeri táplálékláncban egyszerre vesznek részt mint ragadozók és mint zsákmányállatok. A ragadozó fajok főként korallakat, szivacsokat, tengerirózsákat vagy halakat esznek.

A tengerek és óceánok számos különleges kinézetű csigát rejtene. A meleg, trópusi tengerekben több és színpompásabb fajok élnek, de vannak képviselőik a sarkköri vizekben, sőt az óceánok mélyebb régióiban is előfordulnak. Rendszerint a csupaszkopolytús csigákhoz tartoznak, ami azt jelenti, hogy az evolúció során a ház visszafejlődött, és ezzel együtt a kopolytú is redukálódott. Több mint 3000 ismert faj létezik.

A csupaszkopolytús csigák vagy tengeri házatlan csigák hossza legfeljebb 30 cm. Bőrük az álcázó, illetve figyelmeztető jelleggel gyakran szemölcsös, illetve igen színpompás. A

RÜGYFAKADÁS

A nyári szünidőben

Brr... Június tizenharmadikán nagy ujjongással léptek ki a Zmaj iskola tanulói az iskolakapun: „Végre! Egész három hónap szabadság!”

Én negyedik osztályos tanulóként máshogy éreztem. Az ötödik osztályra gondoltam. Elképzeltem, milyen lesz a folytonos sietség az egyik osztályból a másikba, vagy épp mennyivel lesz nehezebb az a tanév, mint az előző. Efféle gondolatok futottak át az agyamon ezekben a percekben, miközben együtt bandukoltunk hazafelé az osztálytársaimmal. Elértünk egy elágazáshoz. Itt búcsút intettünk egymásnak, és ki-ki a maga útját folytatta.

Otthon nagy örömmel vártak az „ősök”. Elhatároztuk, hogy boldog és élményben dús nyarunk lesz, s amikor csak lehet, együtt töltjük e szép időszakot. Ez az elhatározás elkergette a „jövő felhőcskéit” a fejem fölül, és a „most napocskáját” hívta elő, hadd virítson a kobakom fölött. Megszólalt bennem egy illető, aki e szavakkal vidított fel:

„Gondolj a jó dolgokra: Nem kell, hogy korán lefeküdj, együtt a családdal játszatsz... Kell ennél több?”

Ebben a pillanatban egyetértettem az illetővel, s kimentem játszani...

Mezőtúron:

A szünidő alatt egy szép városkában is voltunk, amelynek a neve Mezőtúr. A neve is sugallja, hogy itt az emberek java mezőgazdasággal foglalkozik. Itt él 98 éves dédnagyapám egy idősek otthonában. Mezőtúron strand is található. Ide mindennap kimentünk. Jó kikapcsolódást jelentett itt lenni a negyven fokban. A víz hőmérséklete harminckét fokos volt.

Újra otthon:

Hazaérkezésünk után nagyon sok program állt előttünk, többek között vendégségbe menetek és vendégfogadások. Nem figyeltem az időt a szünidő alatt, de most kíváncsiságból megkérdeztem. A válasz megdöbbentett: augusztus 1-je van. Nagyon remélem, hogy ez az utolsó hónap nem lesz olyan gyors, mint az előző kettő.

Mindenkit arra buzdítok, hogy változatosan használja ki a nyarát, s maradjon meg az az érzés, amely semelyik szünidőben sem maradhat el:

A Vidámság!

Ajtai Balázs, 5. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Iskola

*A csengő szól már,
Jön a hatodik osztály.
Mindig kell tudni eleget,
Hogy jó legyen a felelet.*

*A diákok szemei felcsillannak,
Ha a tanárok ötöst adnak.
Ám, ha néha egyest kapnak,
Szemeik könnybe szaladnak.*

**Becskei Georgina, 6. osztály,
Csáki Lajos iskola, Topolya**

Ein Unfall*

Ich bin von der Schule zurückgekommen. Ich habe mein neues Fahrrad aus dem Keller geholt. Das Wetter war schön. Ich bin auf das Fahrrad aufgestiegen. Dann bin ich losgefahren. Ich habe einen alten Mann nicht gesehen. Ich bin mit ihm zusammengestoßen. Ich bin gestürzt. Ich habe mein rechtes Bein wehgetan. Dem Mann ist nichts passiert.

Rajšli Dorottya, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

* Aki német nyelvet tanul, bizonyosan megérti Dorottya kiváló fogalmazását egy balesetről. Remélem, nem követtünk el szarvashibát a fogalmazás másolásakor, ha mégis, akkor elnézést kérünk.

Friss árut vegyenek!

Vasárnap elmentem a mamáékhoz. Elkezdtünk arról beszélgetni, hogy magyar nyelvből riportot kell készítenem. Azt mondta a mama, hogy ő szívesen válaszolna, úgyhogy el is kezdtem kérdezgetni.

– Mi a foglalkozása?

– A piacra jártam. Könnyűnek hangzik, de valójában nagyon nehéz.

– Mikor kezdte el a piacozást?

– Már olyan rég volt, hogy én sem emlékszem. De úgy kezdődött, hogy hozzámertem Márton Lászlóhoz (tatához).

– Mit árult?

– Sok mindent, de leginkább zöldséget, paradicsomot, paprikát, almát, körtét, meg hagymát is.

– Kinek ajánlja azt a munkát?

– Mint már mondtam, ez is nehéz munka. Azoknak ajánlanám, akik kedvesek tudnak lenni, egy öreg személlyel is, sok türelem kell ehhez a munkához. Mikor hideg van, azt is bírni kell. Bizony! Korán kell kelni, berakodni, aztán ki, és később még egyszer visszarakodni. Mindig oda kell figyelni, ébernek kell lenni. Azt a kis összeget is meg kell becsülni, ami összegyűlik. Ha valaki úgy gondolja, hogy ezeket meg tudja csinálni, akkor éppen neki való a piacozás, de még kedve is kell, hogy legyen hozzá.

Még mielőtt feltehettem volna a következő kérdésemet, megkért, hogy hozzam be a kalácsot és az innivalót. Gyorsan kiszaladtam érte, és csemegézni kezdtünk.

– Szóval nem mindig volt sok bevétel?

– Sok nem volt, de abban az időben az is nagyon sokat jelentett. Régebben sokkal többen voltak piacosok. Többen versenyeztek azért, hogy mindent eladjanak.

– Milyenek voltak azok a dolgok, amelyeket árult?

– Mindig szépnek kellett lenniük és tisztának. Ha nem volt olyan tiszta, nem nagyon hívogatta a vevőket.

– Minden évszakban járt piacozni?

– Igen, és télen még diót és mogyorót is árultam.

– Miért hagyta abba?

– Azért, mert jött az unokám, és nem tudtam kétfelé szakadni. Meg még az is közrejátszott, hogy 65 éves lettem.

Hazaindultam, de előtte még megköszöntem a riportot, és további szép napot kívántam.

**Márton Ida, 7. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Magyarcserepye**

Huzsvár Dávid, 2. osztály, Október 10. iskola Szabadka

Kirándulás

A nyári szünetben a szüleimmel egy hétvégén Sósokopóra kirándultunk.

Sósokopó Bánátban, Törökbecse mellett található. Ez egy igen sekély tó, amelynek a vize sós. A környezete védett terület, védett vízimadarakkal. Ide igyekeztünk a vadászházba, amelyet a rádióamatőrök kaptak el egy hétvégére, ezért jöhettünk ide mi is, ugyanis az apukám is rádióamatőr.

– Mikor érünk már oda? – kérdeztem szüleimet, mivel már kezdett sötétedni.

– Nemsokára! Azt hiszem, egy kicsit eltévedtünk – válaszolta apukám.

Végre megérkeztünk, a többiek már ott voltak. Megvacsoráztunk, majd aludni tértünk. Másnap Lukával körülnéztünk, és a közeli erdőben gyíkot találtunk. Ebéd után lementünk a tóhoz.

– Nézd Emil, hogy állodogálnak a madarak a tó közepén! – mutatta anyukám.

A vízbe nem tudtunk bemenni, mert a széle mocsaras. Estefelé a szüleimmel elmentünk egy kilátóhoz, és föntről messzelátóval néztük a tájat.

– Látom az egész tavat! – kiáltottam fel. – Milyen szép innen fentről!

Este Kori megkérdezte:

– Jössz velünk bújócskázni?

– Jó ötlet! – válaszoltam.

Másnap ebéd után indultunk haza. Jó volt kirándulni egy ilyen szép helyre. Remélem, jövőre is megismételjük.

Bajusz Emil, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Fiúk és lányok

A fiúk és lányok között rengeteg az eltérés és a különbség.

Először kinézetben és gondolkodásban különböznek. Más eltérések is vannak, de azok már lényegtelenek. A fiú-lány barátságok ritkák, mert az egyik fél gyengébb, és beleszeret a másikba. Nekem van egy pár lány barátom. A gondolkodási eltérések sokszor vitához vezetnek. Ha én ezt szeretném, akkor ő biztos, hogy a másik választás mellé áll. Az ilyen viták rövidek, mivel mindig megadom magam, nem szeretek veszekedni. A fiú-lány veszekedések sűrűk, de ahogy észrevettem végül mindig a lány kerül ki győztesen. Vagy azért, mert tényleg igaz van, vagy azért, mert a fiú megadja magát.

Ebben a témában nem vagyok valami jó, de amit tudtam, leírtam.

Nagy Bálint, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Sípos Réka, 1. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

RÜGYFAKADÁS

Családi kör

Talán túl merész vállalkozás a családról írni valakinek, aki kis családban él. Én mégis úgy érzem, semmi szégyellnivalóm nincsen. Számomra a család az, ahol nyugalom vár, meleg szoba, megértés és bizalom.

Nem születtem én csonka családba. Ezt a kifejezést amúgy is utálom, de hát a környezetemben szívesen használják, nekem viszont fel fordul a gyomrom tőle. Nos, nem élek én semmiféle csonka családban, ez csak egy sima kis család, egy egyszerű kicsiny családi kör. A szüleim elváltak, éppen amikor első osztályba indultam. Azóta édesanyámmal élek, és azt hiszem, mi is alkothatunk egy kerek egész kört. Apám, sajnos, sosem keres, vagy csak nagyon ritkán. Facebookon esetleg ír üzenetet, amelyre úgy érzem, válaszolni sem érdemes. Szóval itt vagyunk anyu és én, és a mi családi körünkhöz tartozik a nagymamám is, aki szinte nem is él, amióta meghalt a nagyatám. Ennek már több mint négy éve. Néha eszembe jut a nagyatám és hogy mennyire más volt ez a kör addig, amíg ő élt.

De nem agyalok ezen sokat. Arra próbálok figyelni, ami van, és nem arra, ami elmúlt. Emlékezem én néha azokra az időkre is, amikor apámnál éltünk, de azokban az emlékekben kevés béke van. Vita most is van, néha én vagyok a hibás értük, néha anyukám, néha a nagyika, de azért most legalább van egy olyan Arany János-féle „este van, este van, ki-ki nyugalomba” hangulat. Reggelente békességben tanulhatok, aztán esténként anyu palacsintát süt, én pedig jóízűen majszolom. Néha pizzát rendelünk, én játszom, ő olvas. Sokat beszélgetünk, de néha oly jól esik hallgatni is. Szombatonként közösen takarítunk, vagy felvételi előkészítőre megyek, esetleg délután játszok a barátaimmal. Olyan egyszerű életet élünk, és mégis annyi minden történik velünk. Mi sem élünk unalmasabb életet, mint az általánosan elfogadott normális családok.

Mi is egy igazi családi kör vagyunk. De tudjátok miért? Mert szeretjük egymást úgy, amilyenek vagyunk. Mert a sérelmeket nem emlegetjük, és mert támogatjuk egymást mindenben. Isten óvja meg ezt a kicsiny családi kört, amelyben élek!

Illés László, 8. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Testet öltött az ősz

*Ősz, arany, barna, piros színekben, pompázó,
Langyos október szellő a tájon átlibegő,
Lábam alatt ropogó, édes illatú levelek.
Fakó rétek, csalogó napfény, hűvös reggelek.
Tarka ruhába öltözött csodás őszi fák.
Szeretem ezt az illatos, gyönyörű csodát.*

**Kovács Virág, 5. osztály,
Cseh Károly iskola, Ada**

Az én barátom

Az én barátom neve Bek Norbert. Egy iskolába járunk, ő negyedik.

A szünetekben mindig együtt vagyunk, sokat játszunk és beszélgetünk. Van, amikor belekötünk a lányokba. Hétvégén el szoktunk menni egymáshoz. Olyankor kerékpározunk, focizunk és rosszalkodunk. Sokszor együtt vagyunk jóban-rosszban. A múltkor összevesztünk, sokáig nem beszélt velem. Én nem bírtam tovább a mosolyszünetet, odamentem hozzá, hogy bocsánatot kérjek tőle. Ő ennek nagyon megörült.

Norbi szeptemberben ötödikbe indul, és így ritkán fogjuk látni egymást, de azért barátok leszünk.

Guti Erik, 3. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

RÜGYFAKADÁS

Röhög az egész osztály

Egy átlagos nap volt. Nem történt semmi érdekes az iskolában. Az órákon néha nevettünk, ha elcsattant egy jó kis vicc. De néha nagyon unatkoztunk.

Sorra következtek az órák. De valami más volt. Attól függetlenül, hogy nem volt rossz napom, és vidám is voltam. A második ok ennél jelentősebb. Ezt most fogom elmesélni. Még pedig az, hogy tornaórán a fiúknak, mint mindig, valami csínytevésen járt az eszük. Novák ahhoz a bordás falhoz tette a fejét a két rács közé. Szerintem az nem is bordás fal, mert nem olyan széles, meg olyan, mint egy hosszú létra. De ez lényegtelen. A lényeg az, hogy Dorián is megpróbálta ezt, és ő nem járt szerencsével. Neki beszorult a feje. Mindenki elkezdett röhögni, ezt mondták:

– Jaj, de vicces! Azt hitte, hogy nem szorul be a feje?! Ha, ha, ha!!!

– Elég lökött, hogy ilyenre vállalkozik! Ha, ha, ha!

Ekkor már jött a tanár is. Ezt kérdezte:

– Itt meg mi történt?!

Mindenki mondja kórusban:

– Doriánnak beszorult a feje.

A tanár úr odament Doriánhoz. Segített neki. Végül kiszabadult a feje.

Remélem, Dorián tanult a hibájából, és nem csinál többé ilyet. Nekem tetszett ez az óra, mert érdekes és humoros volt.

Vreckó Viktor, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A hajfésűm

Az én hajam mindig kócos, azért néha megfésülöm.

Az én fésűm szuperhős, mert a fürdőszobában mindig kéznél van. Erősek a sörték, és megfogják a haját. Gondolom, az izmai dagadtak. Ez a fésű olyan harcokon esik keresztül a hajammal szemben, hogy az már fáj nekem. Mégis megbirkózik a keféss hajammal. Mindig használtam, de amióta nyíratkozni járok, azóta csak ott gubbaszt a sarokban, figyeli a mindennapos hajmosásom, és várja, hogy elővegym. Várja, hogy megnőjön a hajam, és hogy kócos legyek. Türelmetlenül várt és várt, míg egy reggel mosakodásom közben odajött és így szólt:

– Te fiú, poros vagyok és haszontalan, és nem szeretnék várni, míg kinő a hajad. A családból már te sem használsz. Haszontalan lettem!

– Tudod mit, bemutatlak az anyukámnak, neki biztos kellesz.

– Oké, ahogy te akarod.

– Szia, anyá!

– Szia, fiam! Mond mi az újság?

– Itt van ez a kefe – mondtam. – fésülködsz vele?

– Nem, bocs – mondja – tudod, hogy van sajátom, és a családban mindenkinek van.

– Ja! Tényleg, akkor, gondolom, apámnak sem kell!

– Hát, de ő nem is fésülködik!

Nahát, ekkor már a kefe is nevetett.

– Akkor elviszem a nagyinak, ő biztos örülne neki.

Így is tettem.

– Tessék nagy, itt ez a hajkefe neked kell?

– Ó, drágám nekem több száz van belőlük!

– Semmi baj, ha nem kell!

Így hazavittem, de közben a kefe így szólt:

– Boti, kinőtt a hajad – és ekkor figyelem, tényleg – most már én is újra nem porhős, hanem szuperhős lehetek.

– Ez jó hír – mondtam, habár nem nagyon örülök neki, hogy ez a kefe újból a hajamat fogja tépni.

Látjátok, ez van, ha egy fiúnak gyorsan nő a haja, és ha van egy hajkefe a háznál.

Kéri Sándor Botond, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Kedves Pajtások!

Izgalmas lehet újra találkozni az iskolában a jól ismert arcokkal, barátokkal, tanárokkal. Iskolátok valószínűleg méhkasra hasonlít, különösen a szünetekben. Mesélhatalom is akadhat bőven, bármivel is töltöttétek a nyári, forró napokat. Hamarosan kiderül, hogy a sok felejthetetlen élmény közül melyiket fogjátok írásban megörökíteni. Ha ez megtörténik, remény van arra is, hogy a munkátok és a szép emlékeitek a Rügyfakadásban is napvilágot lássanak.

Amíg ezekre az élménybeszámolókra várunk, vagyis amíg nem lendülünk bele a tanév diktálta kerékvágásba, addig a nyáron, illetve az előző tanévben készült munkáitok közül válogatunk. Várjuk képzőművészeti alkotásaitokat is.

Mai válogatásunkba rendhagyó módon beválasztottunk egy német nyelvű fogalmazást is. Ezzel a példával valójában utat szeretnénk mutatni, mert a jövőben szerb, angol, vagy bármilyen más nyelvű sikeresebb munkáitoknak is helyt adunk a Rügyfakadásban. Akár nyári élményeiteket, akár más témát foglaltok fogalmazásba idegen nyelven, örömmel vesszük.

Eredményes tanulást kívánunk ebben a tanévben is!

Nagy Magdolna

A kedvenc állatom, a ló

Én a lóról írok, mert a lovak gyorsak, okosak, és nekem is van lovam.

A lovam nyugodt, gyors, és öreg, szép barna a szőre. Nyugodt természetű, ezért szelíd is. Gyors, amikor járatok és a friss szellő az arcomba fúj. Öreg, mert 20 éves, de hosszúak lábai, szép, mert erős testű. Jártatás: először kivezetem a lovat a fészerből, és egy fához odakötöm, hozom a hámot, gyeplőt, a gikét. Jó rákötjük a tatámmal a hámot. A giket is rákötjük, és így kimegyek vele a vén pusztaságba. Megnézem a földeket, a tatám földjeit. Ez jó a lónak, és nekem is. Ha-zaérek a jártatásból, kifogom a giket, a hámot, gyeplőt. Ez után a fészeréből kihordom a trágyát. Az én lovatam heti egyszer elég jártatni, de ha ráérek, akkor hetente többször is megjártatom. A lovakkal nincs annyi baj, mint a tehenekkel. A lovaktól nem kell félni, de nem is kell bátornak lenni. A ló közelében nem szabad hangoskodni, mert megijed. Reggel és délután mindig kap ennivalót. Hétvégén, ha ráérek, elmegegyek segíteni a tatáék munkásának megetetni. A lovam kap egy adag kukoricát, egy adag korpát és egy marék silót. A végzés után kap hereszénát a lovam.

Körülbelül ennyi egy lónak a napja.

Réti Adrián, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Az óra

A szobámban van egy óra,
Egész nap csak kattog,
A rugó benne pattog,
S csak este tér nyugovóra.

Ez az óra falióra,
Piros színe ríkt,
S ha kell, jelez a tanulónak,
Hogy jó a tanulási idill.

Egyik nap felkelt az óra,
De egy furcsa érzés nem nyugtatta,
Mint kiderült, nem működött a rugója.

Így hát az óra,
A falon áll két év óta,
De már csak mutatóra.

**Bartus Valentina, 7. osztály,
Cseh Károly iskola, Ada**

Kökény király lakodalma

Barna dombon innen, kéklő hegyen túl, volt egyszer egy kerek erdő. A kerek erdőben egy kökénybokr. Éppolyan kék szemű kökényt termett, akár a többi, s a levele is olyan volt, mint a többi közönséges kökénybokré, mégis más volt a többinél.

Jól tudta ezt a madárnép: a sárgyóka és a sordély, a pipiske. De tudta a légykapó is. S a légykapóval a gébics, a kakukk és a haris. És tudták a kedves fülemülék is. A bibicék is tudták. És tudták egytől egyig a piros mellű pirók és a sárgarigók is. Sőt a kékcsoka is tudta, s vele a haszontalan, kékbegyű nádiveréb is.

Miben különbözött hát ez a kökénybokr a többitől? Csak abban, hogy a mindig vig kedélyű, füttyörésző szélmanócskák helyett tündér lakott benne! Mégpedig a Kékhajú Tündér!

Mert hiszen lakhatott volna az Ezüsthajú vagy akár az Aranyhajú Tündér is. De nem. A Kékhajú Tündér palotáját rejtette a kökénybokr.

Kék szemű kökényből épült ez a palota. Kék volt a fala, ablaka, ajtaja. Kék volt a szőnyeg, a függöny, a bútor, s minden olyan pirinyó, hogy belefért egy kökényszembe.

A Kékhajú Tündér szépségének híre bejárta az egész világot. Jöttek is a kérék seregestül, minden irányból, de javarészt elvették az utat, s nem jutottak el a kökénypalotáig.

Hanem Kökény király ismerte az utat, s bekopogtatott a Kékhajú Tündér kékre festett ajtaján.

– Rég elnyílt a pipitér, a szerencsém mit ígér? Feleséget keresek, de tovább már nem megyek, légy hát a feleségem, szép Kékhajú Tündér! – Azzal szépen megemelte kökénykoronáját, és megcsörgette gyémántjait a tarisznyájában.

– Sajnálom, Kökény király, ma sok a dolgom, az időm kevés, próbáld meg holnap... – felelte a Kékhajú Tündér.

Másnap újra bekopogtatott Kökény király, és újra elmondta mondókáját. Újra megemelte a koronáját, és újra megcsörgette a gyémántjait. De hiába. Újra a tegnapi választ kapta:

– Sajnálom, Kökény király, ma sok a dolgom, kevés az időm, próbáld meg holnap...

Mi mást tehetett szegény Kökény király? Egy álló héten át mindennap bekopogtatott. Ám a hetedik napon elunta a sok dologra való hivatkozást, és dérel-dúrral így szólt:

– Bizony mondom, rontom-bontom: ma tartjuk a kézfogót! Kakasszó és gyöngyharmat, holnap a lakodalmat! – s azzal kioldotta tarisznyája száját, és csillogó gyémántjait a Kékhajú Tündér lába elé szórta.

– Kettőn áll a vásár, Kökény király – felelt csendesén a Kékhajú Tündér, miközben sorra felszedegette a szerteszét gurult gyémántokat. Ám amint megérintett egy gyémántot, azon nyomban kökénnyé vált az. Összeszedte, kosarába tette, és Kökény király kezébe adta.

Nagyot ámult, nagyot bámult Kökény király, és kökénnyé lett gyémántjait szerteszét

szórta a kökényesben. Három napig dült-fült haragjában. Mérgében kilencszer vágta földhöz a koronáját, végül is elcsérlette az egyszeri juhászbojtár szépen szóló furulyájáért. Hanem egyszerre azon kapta magát, hogy bár mindig máshova akart menni, lába mégis mindig a Kékhajú Tündér kökénypalotája felé vitte. Szívbeli bánatát világgá furulyázta. A panaszos dalra kihajolt ablakán a Kékhajú Tündér. Most ő ámult-bámult, s hevesebben kezdett dobogni a szíve, mert egyszeriben megtetszett neki a furulyázó Kökény király.

– A feleséged leszek, Kökény király! – rebegte szemlesütve.

– Kettőn áll a vásár, szép Kékhajú Tündér! – válaszolta dacosan-morcosan a megsértett Kökény király. – Már nem házasodom: birodalmam elfújta a szél, kökénnyé lett gyémántjaimat szerteszórtam a kökényesben, királyi koronámat elcséréltem az egyszeri bojtár furulyájáért; mire házasodjam hát?

– Így is jó! – felelte a Kékhajú Tündér kekesfehérre vált arccal, és becsapta az ablakot.

Kinn búsult az egyik, benn búsult a másik, semmiben sem különbözve két durcás gyerektől. A Kékhajú Tündér teljesírta kék selyempárnaít. Kökény király ott kóválygott ázva-fázva s egyre betegbbre válna a kökényesben.

– Segíteni kellene rajtuk! – mondták a fülemülék a sárgarigóknak. A sárgarigók a légykapóknak. A légykapók a kakukkknak. Az a harisnak. A haris a barázdabillegetőnek. A barázdabillegető a bibicnek. Az a szárcsának. A szárcsa a vízitúknak és így tovább. De egyik sem segíthetett, mert egytől egyig költöző madarak voltak, és mindannyiuknak vándorútra kellett kelniük. Végül is az itt telelő madarak segítettek rajtuk. Éspedig a sárgyóka és a sordély, a búbos pacirta és a piros mellű pirók, a cinke és a feketerigó. Ide-oda szálltak a kökényesben. Szót váltottak a Kökény királlyal. Szót értettek a Kékhajú Tündérrel. Sújtak-búgtak, amíg csak mosolyogni nem kezdett a Kékhajú Tündér, és kacagásra nem fakadt Kökény király. Azon kacagott Kökény király, hogy újra ott áll a kökénypalotában, a Kékhajú Tündér kék szobájában, és elismétli mondókáját:

– Bizony mondom, rontom-bontom, ma tartjuk a kézfogót, kakasszó és gyöngyharmat, holnap a lakodalmat!

– Legyen úgy, amint kívánod! – felelte a Kékhajú Tündér, Kökény király nyakába borulva.

Hét varrózó keze sem győzte volna a menyasszonyi ruha varrását, de szerencséire ott volt a sok madár: mind segített ruhát varrni, kész is lett a szépséges szép, kékes kék menyasszonyi ruha egykettőre. Hét szakács sem győzte volna a lakodalmi lakoma elkészítését, de szerencséire ott volt a sok madár: mind segített sütni-főzni, el is készült a lakoma idejére. S aztán mind ott maradtak lakodalmi vendégnek. Ma is erről a lakodalomról folyik a terefe a kökénybokrok ágán, a sordélyok és a sárgyókák, a pipiskék és a pirók, a cinkék és a feketerigók között.

Aki nem hiszi, menjen ki a kökényesbe!

Tordon Ákos

Ferber Katalin

Az elárult Japán

(Részlet)

A kisfiú

Kicsi és törekeny. Olyan, mint a többi gyerek. Illetve nem egészen. Két héttel a tizenkettedik születésnapja előtt, 1945. augusztus 6-án valami szörnyű történik, amit nem ért. Hatvanhat évvel később, 2011. március 11-én, hetvennyolc évesen, dermedten bámulja a tévé képernyőjét. Megint nem ért valamit.

Először a felesége telefonhívása jön. Földrengés volt Japánban, mondja. Az gyakran van, aggodalomra semmi ok, feleli. Kati, a feleség hangja rémülettel teli. Nem! Valami sokkal szörnyűbb történik ennél. Kati egyre ismétli, nézd a tévét. A földrengés az egyik legnagyobb japán atomerőmű közelében történt. Kati a japán Csernobilt emlegeti, ő pedig hitetlenül hallgatja. Azért bekapcsolja a tévét. Ez lehetetlen morogja. Ez nem lehet igaz, miközben tudja, hogy igaz.

Nem hiszi, hiszen nem hiheti el, amit lát. Idegenben van, így nem érti a nyelvet, de a képeket annál inkább. Számítógépéhez fordul, s akkor már érti a lényegét is.

Másodszor történik vele eddigi életében, hogy megbénul a gondolkodása. Először tizenkét évesen, értetlenül hallgatta szülei magyarázatát valami bombáról. 1945. augusztus hatodika volt. Aztán még egy bomba. Kettőt is ledobott az ellenség. Az amerikaiak. Hirosima és Nagaszaki. Hatvanhat év-

vel később, nyugdíjas atomfizikusként értetlenül és fékezhetetlen haraggal hallgatja és nézi a japán atomerőmű, a fukusimai „balesetéről” szóló tudósításokat. Nem érti. Nincs ereje megérteni. Ez más, mint amikor kisfiú volt. Mégis ugyanaz.

2011. március 11. Fukusima. Rendkívüli állapot. Benne is zajlik. Hangtalanul. Életében talán kétszer sírt. A japán kisfiúk nem sírnak. A férfiak sem. 1945. augusztus 6. és 2011. március 11.: Hirosima és Fukusima. Tágas sziget és a szerencse szigete. Ezt jelenti a két város neve. Nincs a kettő között más kapcsolat, csak ez az ember. So meg, szakmája, az atom. Noja Hirosi, a hetvennyolc éves fizikus néhány perc alatt elveszít mindent, amiben addig hitt.

Barátunk az atom, hirdette az ötvenes években Walt Disney film- és könyvsorozata.

A tisztaság. A megbízható atomenergia. Amerika egyik legnépszerűbb, tudományos ismeretterjesztő sorozata. Arról ebben a sorozatban nem történik említés, hogy barátunk, az atom, olykor megtámad bennünket. Mint a megvadult kutya. Széttép mindenkit. Nem értjük, miért. A tudomány azonban ezt is megoldja. A tudomány mindent megold.

A kisfiú és a nyugdíjas atomfizikus. Hatvanhat év telt el a két esemény között. Tisztességben megöszült, felnevelte gyerekeit, minden kötelességét teljesítette. A béke és a derű évei? Feleségével, Ka-

tival csaknem egy éve Európában van. Valójában azonban nem tudja, hol is van. Megpróbálja megőrizni a nyugalmát, de kudarcot vall. A higgadsága elillan. Önfegyelme, tudatossága elhagyja. Gondolkodni sem tud. Életében először képtelen függetleníteni magát a külvilág eseményeitől. Addig a napig, 2011. március tizenegyedikéig természetes volt számára, hogy a külvilág eseményei nem zavarhatják meg belső nyugalmát. Ebben nőtt fel, ez az egyik legfontosabb eszköz, mellyel higgadságát minden helyzetben meg tudta őrizni. Most ez is elillan. Ázsiában a belső lét és a külvilág kapcsolata más, mint Európában. Az európaiak ezt különleges képességgnek tartják. Holott, enélkül egyetlen gyerek sem nő fel Japánban.

Tehetetlensége elkeseredett dühbe csap át. Érvényteleníti rendíthetetlen nyugalmát.

Mögötte, s előtte álló élete, küzdelmei, harcai, magánügy. Egy a százhuszonhét millió ember közül. Abe Kóbo regényének, *A homok asszonyának* homokszeme ő is. Egyedül láthatatlan, észrevehetetlen. Együtt a többi millióval, a híres ország állampolgára. Japán.

2011. március 11. után összefolynak a nappalok és az éjszakák. Nem tudja, hány hét telik el.

Wiz Khalifa ft. Charlie Puth – See You Again (Ismét láthassalak)

Hosszú nap volt nélküled, barátom!
De mindent elmesélek, ha arcod ismét láthatom!
Mily hosszú út áll mögöttünk!
Ó, mindent elmesélek, ha ismét találkozunk!
Ha ismét találkozunk...

Ki gondolta volna, hogy ennyi közös utunk lesz,
Hogy ennyi jó dolognak leszünk a részesei,
Hogy itt állok majd, s egy másik helyről szólok hozzád...
Együtt róttuk az utakat hatalmasakat nevetve,
Valami mégis azt súgta, nem tart ez örökké.
Mégváltozott minden, az összképet kellett néznem,
Micsoda napok voltak, a kemény munka meghozta a gyümölcsét!
Te egy jobb helyen vagy már.

Miért is beszélnék másról, mikor a család az egyetlen, s a legfontosabb?
Oly sok mindenem keresztülmentem, de te mindig ott voltál mellettem!
S ezen az utolsó úton is tudom, itt leszel velem!

Hosszú nap volt nélküled, barátom!
De mindent elmesélek, ha arcod ismét láthatom!
(Mert találkozunk még!)

Mily hosszú út áll mögöttünk!
(Ó, milyen hosszú út!)

(Pontosan tudod, hol kezdtük...)

Ó, mindent elmesélek, ha ismét találkozunk!
(Elmesélem...)

Ha ismét találkozunk...

Mindenki a saját útját járta,
De aztán egyre erősebb lett az érzés,
Lassan kialakult a barátság, majd egy kötelék,
Egy kötelék, mely sosem szakadhat el,
S a szeretet sosem múlhat el!

Testvérek vagyunk, semmi sem állhat közénk,
Ezt a kapcsolatot mi magunk tettük legőzhetetlenebbé!
Láttuk magunk előtt, s el is értünk minden cél!t!
Hát emlékezz rám, ha már nem leszek itt...

Miért is beszélnék másról, mikor a család az egyetlen, s a legfontosabb?
Oly sok mindenem keresztülmentem, de te mindig ott voltál mellettem!
S ezen az utolsó úton is tudom, itt leszel velem!

Hagyd, hogy a fény vezessen az emlékekkel teli utadon,
Hidd el, bármerre mész, az út végén megtalálod az otthonod!

Hosszú nap volt nélküled, barátom!
De mindent elmesélek, ha arcod ismét láthatom!
Mily hosszú út áll mögöttünk!
Ó, mindent elmesélek, ha ismét találkozunk!
Ha ismét találkozunk...

(A Dalszövegek Magyarul című weboldalról)

Döntenie kell. Félelme rettegéssé fajul. Mi lesz ve-
lünk? Mi lesz velem?

Nem könnyű kérdések. Jó döntést nem lehet
hozni, mert idegenben van. Csak ő tudja belakni
ezt az idegenséget. Ha még képes erre. Ebben bízik
a legkevesbé. Azaz önmagában.

Azt sem tudja, hogyan kezdje. Hogy folytassa?
Mit folytasson? Gyerekei, unokája, testvérei Japán-
ban vannak. Találkoznia sem kellett velük, hisz bár-
mikor találkozhattak. A nagy család.

Egy pillanatig azt sem érti, miért él. Neki, a het-
vennyolc éves nyugdíjas fizikusnak Japán az otthona.
Atomfizikus. Nemcsak sejti, de érti is mi történik,
ha a nukleáris energia, azaz „barátunk” elszabadul.
Nincs emberi találékonyság, nincs technológia,
mely azt megállíthatja. Az ember megteremti mind-
azt, amely elpusztíthatja. Dehogy pusztítja el, a
technológia majd megfékezi. Ezért nem akarja el-
hinni, hogy ez újra megtörténhetett.

Orwell két hónappal az atombomba ledobása
után írja: „mostantól úgy lesz béke az emberiség szá-
mára, hogy többé nem lehet béke.” Barátunk, az atom,
megvéd majd bennünket. Atommal a békéért.

A kislány nem olvassa Orwellt, így nem értheti, mi
történik körülötte. Szép lenne, ha az atombomba
miatt választaná a fizikusi pályát, de családja törté-
nete nélkülözi a romantikát. Mily sajnálatos.

Meglett férfiként olvassa a képregényt, a *Mezít-
lábas Gen kalandjait*. Gen akár ő is lehetett volna,
bár „sokkal” idősebb a képregény halhatatlan főhő-
sénél. Gen túléli a hirosimai atombomba-támadást,
de családja néhány tagja nem. Gen önfeláldozása,
a gyengék melletti kiállása akár példája is lehet az
egykori kislánynak. De van példa elegendő körülötte,
mégpedig a mindennapokban. Képregényekre sincs
szükség ahhoz, hogy gyerekfejjel megérezze, vala-
mi szörnyű történik körülötte. Hetvennyolc évesen
az ijesztően színes grafikonokat bámulja. Mindent
megpróbál, hogy megértse. Mire megérti, eldönti,
hogy Európában marad. Honnan sejthette volna kis-
fiúként, hogy egyszer emigráns lesz? Érzelmek nem
segítenek. A ráció egyik pillanatról a másikra kineve-
ti. Hisz oly irreális mindaz, ami vele történik. Életében
először, múltja fontosabb lesz, mint jelene és jövője.
(...)

A kislány

Amikor felhívtam az egykori kislút, a férjemet,
sejtettem, hogy életünk gyökeresen megváltozik.
Néhány óra alatt az ország, ahol együtt éltünk, ne-
vettünk és sírtunk, utaztunk és dolgoztunk, hármas
katasztrófa helyszíne lett. Aznap este a kormány
rendkívüli állapotot léptetett életbe. Földrengés,
szökőár (az utóbbi, ma már bizonyított, egy má-
sodik nagy erejű földrengés miatt), s végül három
atomerőmű felrobbanása. Települések tűnnek el.
Egy megyei székhely repülőtere helyén tó keletke-
zett. Fukushima persze messze van tókói otthonunk-
tól. Kétszázhusz kilométerre. Nekem ez nagyon
is közeli. Ostoba vagyok, hiszen a japán tévé és a
napilapok megnyugtattak mindenkit. Senki sincs
veszélyben a katasztrófa területén kívül. A külföldi
tudósító némelyike ezt másként látja, csakúgy mint
a világhírű atomfizikusok. A nyugat azonban szeret
túlozni. 2011. március 12. Három nappal emigráci-
óm tizennyalcadik évfordulója előtt.

1993. március tizenötödikén mentem Japán-
ba. Majdnem-otthonommá vált. Majdnem-ott-
honunkká. Dermedten bámulom a japán híradó
gondosan cenzúrázott állóképeit a katasztrófa
helyszínéről, és jeges rémület kerít hatalmába.
Egyetlen szót sem tudok kinyögni. Nincs többé
otthonunk. Férjemnek talán még van, hiszen ez
az ő hazája. Nekem azonban megint új életet kell
kezdenem. Újra emigrálnom kell?

Nagyon félek. Hallgatom a japán tévéhíradó
műsorvezetőjét. Egyetlen szavát sem hiszem
el. Egyetlen bemutatott állókép sem győz meg
semmiről. A felvételek állóképpé merevítve szinte
semmit sem mutatnak, s épp ez bennük az ijesztő.
Néhány hónap múlva majd mindaz beigazolódik,
amit az első napokban feltételezek. Holott, akkor
haragszom a bizonytalanságom miatt. A kétkedé-
semnek semmi alapja, mondja egyik berlini ismer-
ősöm. „Ne hagyd, hogy hasson rád”, szól rám, de ő
otthonában mondja mindezt nekem. Nincs ok pá-
nikra, ismétli óránként minden japán tévécsator-
na. Bemondók, tudósítók, szakértők komor arccal
ismétlik: a földrengés és a szökőár katasztrófa, de
az atomerőművek biztonságban vannak.

Minél többször hallom ezt, annál jobban kétel-
kedem. A híradó mutatja az atomerőmű épülete-
it, s nekem azonnal eszembe jut az összes japán
atomerőmű.

A fukusimai atomerőműveket üzemeltető vál-
alat vezetése (TEPCO, mely nevet érdemes megjegyezni) minden lényeges, vagyis emberéleteket veszélyeztető eseményt titkol. Mindenkit megpróbál félrevezetni. A kormány szóvivője elismétli a hazugságokat. Egyetlen újságíró sem kérdezi meg a legfontosabbakat. Valóban atomkatasztrófa történt?

Ha igen, mennyire súlyos? Mekkora lakott te-
rület került veszélybe? Tizenhét év után tudom,
hogy nincsenek még ebben a helyzetben sem
valódi válaszok. A japán riporterek. A japán tévé-
híradó. A lényeg azonnal nem tudhatja a néző.

Egy kis tűz ütött ki az atomerőművek némelyi-
kében. Már eloltották. A földrengés és a szökőár
okozta árokat kell most mindenkinek figyelni,
mondja a kormányhivatalnokok egyike.

Az atomerőművek egyikének robbanását, a Ja-
pánban jól ismert gombafelhőt, mindössze egyet-
len óra hosszat mutatja áprilisban (!) az egyik keres-
kedelmi csatorna. Aztán felsőbb utasításra leveszik
a képernyőről. Őrizzük meg mások nyugalma! Nem
zaklathatjuk a tévénezőket ezzel. Bizonyára rosszul
értelmeznék, félreértenék, s valami ostobaságot
tennének. Például gondolkozni kezdenének a nuk-
leáris energia veszélyességéről. Ha majd elmúlt a
pánik, elővesszük ezt a felvételt is.

Nem vagyok atomfizikus, de néhány órával az
első hír után megértem, hogy Japánban új időszá-
mítás kezdődött. Az én életemben is. Férjemnek
azonban mindezt sokkal nehezebb volt tudomás-
ra venni, hiszen ő lényegesen többet tud a nuk-
leáris erőművek baleseteiről és azok hosszú távú
következményeiről, mint én.

2011. március 14-én, azaz a katasztrófa után
három nappal eszembe jut Csernobil. 1986. április
29. Semmivel sem tudom megmagyarázni ma-
gamnak és a férjemnek, miért hiszem azt, hogy
hasonló katasztrófa történt Fukusimában, mint
huszonöt évvel korábban Csernobilban.

Kedves Olvasó Tanulók!

Ferber Katalin (1952) regényének
címében, **Az elárult Japánban** (Kalli-
gram, 2015) az „elárulás” fogalma lelep-
lezést jelent, az alcíme (Út Fukusimáig)
pedig arra a regénybeli elbeszélésre vo-
natkozik, amely azt tárja fel számunkra,
hogyan jutott el a minden tekintetben
mintaországként tartott Japán társadal-
ma egy olyan szintű kirekesztő/képmu-
tató/hazug állapotba, amelynek a követ-
kezménye egy Csernobilnál is nagyobb
atomkatasztrófa lett. Mert Ferber Katalin
és férje, Hirosi meggyőződése, hogy a
2011-ben bekövetkezett földrengés és
szökőár mellett atomkatasztrófa is volt
Fukusimában, de annak nagyságát és je-
lentőségét mind a mai napig igyekeznek
elfedni és kicsinyíteni.

Az elmúlt heti rovatban egy antiutó-
pisztikus elbeszéléssel, Hász Róbert Ígéret-
föld című regényével ismerkedtetek meg,
amely egy vízió a harmadik világégés
utáni Európáról. Amiről Ferber Katalin
beszél, az a mai valóság. Hogy ezt meg-
érthessük, mélyen beleás mind a Japán (s
mellette, viszonyítási alapként), mind az
európai (így a magyar) történelembe is.
A házaspár végül nem tér vissza Japánba.
Jelenleg Berlinben élnek. Emigránsok let-
tek. Ferber Katalinnak ez az ötödik könyve
Japánról.

Minden filmnek van természetesen
irodalmi alapja: egy irodalmi mű és/vagy
az irodalmi foratókönyv. Az irodalmi
szövegeknek is vannak filmszerű jelene-
tei, sőt, konkrét utalásai filmekre, jelene-
tekre. A Ferber-könyv egy japán filmdrá-
mára, Sono Sion 2012-ben készült *Kibo
no kuni* (Land of Hope/A remény földje)
című alkotására hivatkozik. Sok minden
elolvasható róla a világhálón, megnézni
még nem lehet. Nem tudom, egyáltalán
forgalmazták-e Magyarországon.

Minderről pedig az jutott eszembe,
hogy a mai tanulóifúság látóköréből
(noha úgy gondolom, ma is, évről évre
remekművek születnek a filmgyártásban)
már kikerültek a régi idők nagy filmjei,
olyan filmek, amelyek minden idők leg-
jobb filmjeinek listáit vezetik. És ezek (pl.
a múlt héten emlegetett Zinnemann-pro-
dukció, a *Déliidőben*, vagy Kertész Mihály
Casablancája – és sorolhatnám még!) iro-
dalmi szempontból is értékes mozzanato-
kat tartalmaznak, pl. gyönyörű dalokat
és dalszövegeket. Ezekből is szeretnénk
közlöni a filmekről írt jegyzettel együtt
a Gyöngyhalászban. De most egy múlt
fél év végi adósságot törlesztem. Meg-
kértek engemet tanuló ismerőseim, hogy
közöljem le a rovatban a *See You Again*-t,
a *Halálós* iramban Paul Walkertől búcsú-
zó dalát. Nagyon szép dal.

Bence Erika

Ez sem múlt el (mű)botrány nélkül

Sztárfellépők, sértegetések, könnyek, klippremierek és botrányos viselkedések – az idén is kitétek magukért a zeneipar legnagyobbjai az MTV Video Music Awardson. A kétórás gálát Miley Cyrus vezette, akitől a nézők pont annyi nyelvnyújtogatást kaptak, amennyire számítani lehetett, de nem ő volt az egyetlen, aki az idén is emlékeztetett a botrányokról elhíresült díjátadót.

Nicki Minaj nyitófellépése közben Taylor Swift tűnt fel a színpadon, ami azt jelezheti, hogy a két sztár túl van az összeveszésükön, de az est folyamán a nyughatatlan Nicki újabb haragost szerzett magának, még hozzá a házigazda személyében, miután a legjobb hiphopvideó díj átvétele közben beszólt neki. A szópárbaj mellett könnyekre is sor került a díjátadón: Justin Bieber elsírta magát a

Justin Bieber

nagy visszatérésként beharangozott produkciója végén.

A legtöbb díjat – nem meglepő módon – a karrierje csúcán járó Taylor Swift kapta, ő lett a legjobb női előadó, Bad Blood című klipje pedig elnyerte az év videója címet. Ebből kiindulva a VMA elő-showja idején debütáló Wildest Dreams is hasonló sikerre számíthat. Az este legnagyobb vesztese Ed Sheeran lett, aki hat jelölésből ezúttal egyet sem váltott díjjá. A Michael Jackson életmű-díjat az idén Kanye West kapta meg, aki köszönőbeszédében bejelentette, hogy 2020-ban indul az amerikai elnökválasztáson.

A gálán sok híresség jelen volt, Taylor Swift Bad Blood című videoklipjének egész sztárcaapata, de ott volt Rita Ora, Kyle Jenner, Britney Spears, Vanessa Hudgens és még sokan mások.

Kanye West

Taylor Swift és Nicki Minaj

Íme a díjazottak:

- Legjobb női előadó: Taylor Swift – Blank Space
- Legjobb hiphopvideó: Nicki Minaj – Anaconda
- Legjobb férfi előadó: Mark Ronson ft. Bruno Mars – Uptown Funk
- Legjobb popvideó: Taylor Swift – Blank Space
- Legjobb rockvideó: Fall Out Boy – Uma Thurman
- Az év videója: Taylor Swift ft. Kendrick Lamar – Bad Blood
- Az év felfedezettje: Fetty Wap – Trap Queen
- A nyár dala: 5 Seconds of Summer – She's Kinda Hot
- Legjobb együttműködés: Taylor Swift ft. Kendrick Lamar – Bad Blood
- Legjobb társadalmi üzenetet hordozó videó: Big Sean ft. Kanye West and John Legend – One Man Can Change the World
- Legjobb művészi videó: Snoop Dogg – So Many Pros (François Rousselet, Jason Fijal)
- Legjobb koreográfia: OK Go – I Won't Let You Down (OK Go, air: man, and Mori Harano)
- Legjobb operatőri munka: Flying Lotus ft. Kendrick Lamar – Never Catch Me (Larkin Sieple)
- Legjobb rendezés: Kendrick Lamar – Alright (Colin Tilley & the Little Homies)
- Legjobb vágás: Beyoncé – 7/11 (Beyoncé, Ed Burke, Jonathan Wing)
- Legjobb vizuális effektek: Skrillex & Diplo – Where Are U Now with Justin Bieber (Brewer, Gloria FX, and Max Chyzhevskyy)

Miley Cyrus

Hisz a földönkívüliek létezésében

Halle Berry biztos abban, hogy létezik élet a bolygónkon kívül. A színésznő Jimmy Kimmel műsorában mesélt a gimnazista éveiről, az Extant sorozatról és azt is elárulta a műsorvezetőnek, hogy hisz a földönkívüli élet létezésében. Azt is hozzátette, hogy amikor erről beszél, egyesek szerint elmezsavarodott, de ő úgy gondolja: márpedig lennie kell máshol is életnek, kizárt, hogy egyedül vagyunk az univerzumban.

Az Extant sci-fi tévésorozatot Mickely Fisher kreálta, a producere pedig Steven Spielberg. A sorozat története egy asztronautáról, Molly Woodsról szól, akit Halle Berry alakít, a horvátországi származású színész, Goran Visnjic pedig a férjeként jelenik meg. A sorozat második évadát ez év nyarán kezdték sugározni.

Első játékfilmszerepére készül

Úgy tudni, Shay Mitchell megkapja első filmszerepét. Az Anyák napja című Garry Marshall rendezte vígjátékban szerepelhet, amely az előrejelzések szerint jövő év áprilisában érkezik a mozikba. A forgatások augusztusban már megkezdődtek Atlantában. Főbb szerepekben Jennifer Anistont, Julia Robertset, Kate Hudson, Timothy Olyphantot, Jason Sudeikist, Jack Whitehallt, Aasif Mandvit és Loni Love-ot láthatjuk majd. A film előreláthatóan rengeteg bonyodalomban, drámában és vicces pillanatban bővelkedik majd, amelynek alapjául a férj, feleség és volt feleség hármasa között kibontakozó konfliktushalmaz szolgál. Shay Mitchell az új feleség bőrébe bújik, aki a világ legklasszabb mostohaanyja akar lenni. A kanadai színésznő, a Pretty Little Liars, azaz a Hazug csajok társasága című sorozattal vált népszerűvé.

SZTÁRVILÁG

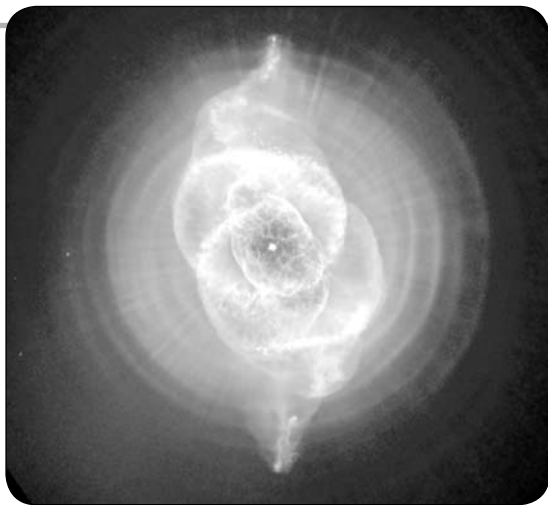
A gyerekvállalás is szóba jöhet

Robert Pattinson egy interjúban arról beszélt, hogy szeretne sokkal magabiztosabb lenni. Az Alkonyat vámpírsorozatról Edward Cullanként ismertté vált színész beismerte, hogy mindig úgy érezte, bizonyítania kell filmsztárként és emberként egyaránt. Elmondta, hogy a munka és a magánélet kettőse alaposan feladta neki a leckét, és azért szeretne sokkal magabiztosabb lenni, mert így lazábban tudná lerendezni maga körül a dolgokat. Úgy tudni, a színész fülig szerelmes barátnőjébe FKA Twigs-be, akivel már a gyerekvállalás témája is szóba került. Robert Pattinson azt is szeretné, ha a gyerekei vele ellentétben teljesen lazák és magabiztosak lennének. Abban reménykedik csupán, hogy nem tartják majd őket furának és hóbortosnak.

Együtt léptek fel

Taylor Swift sikeres hónapokat tudhat maga mögött, hiszen az 1989 címet kapó turnéjának szinte minden állomása telt házas volt, ráadásul népszerű sztárvendégekkel szórakoztathatta a közönséget. A turnén fellépett vele Lisa Kudrow, Alanis Morissette, Matt LeBlanc, Julia Roberts, Selena Gomez és Gigi Hadid. Az énekesnő legutóbbi fellépésén a Lyme-kórból nemrég felépült Avril Lavigne volt a meglepetés vendég, akivel, úgy tudni, nemrég kisebb szóváltásba keveredtek. Egy közösen előadott Avril szerzemény, a Complicated után azonban mindenkiben eloszlottak a kétségek afelől, hogy rosszban lennének egymással. Taylor Swift a közösségi oldalakon arról írt, hogy a Complicated egy briliáns popdal, és ő nagyon szereti Avriilt, jó élmény volt megosztani vele a színpadot. A kedves szavakat Avril is viszonzta, ő az írta, hatalmas megtiszteltetés volt előadni a Complicated-et Taylor Swifttel, a 1989 turné keretein belül, és fantasztikusan érezte magát.

Egy éve mér a Gaia

Szorgalmasan gyűjti adatait az Európai Űrügynökség legnagyobb űrobszervatóriuma, a Gaia asztrometriai űrszonda

Az Európai Űrügynökség asztrometriai űrszondája, a Gaia egy éve kezdte el tudományos célú méréseit. A Gaia a mostani évtized legjelentősebb csillagászati projektuma: az űrbeli „igásló” több mint egymilliárd csillag pontos térbeli helyzetét határozza meg, ennek eredményeként pedig elkészül a Tejútrendszer háromdimenziós térképe, és részletesen megismerhetjük a saját galaxisunk fejlődéstörténetét is. Ehhez ötvenévi folyamatos működésre van szükség.

A Gaia által eddig kapott adatokat a megfelelő feldolgozás után először jövő nyáron hozzák nyilvánosságra. (Csillagaszat.hu)

Árammal működő kisrepülőgép

Elkészült, és alkalmas a repülésre a világ első, kínai gyártású Elektromos árammal hajtott utasszállító repülőgépe. Az RX1E nevű repülőgép szárnyfesztávolsága 14,5 méter, míg maximális terhelhetősége 230 kilogramm. Háromezer méteres repülési magasságra hitelesítették. Elektromos árammal történő feltöltéséhez legfeljebb két órára van szükség, a repülési ideje 45–60 perc. Maximális sebessége 160 kilométer óránként.

A repülőgépet a senjangi repülő egyetem és a lianoningi légi akadémia közösen fejlesztette ki az északkeleti Liaoning tartományban. Első két példányát csütörtökön adták át annak a helyi vállalatnak, amely a pilótaképzéssel fog foglalkozni.

A gép pilóták gyakorlatoztatása mellett turisztikai célokra, meteorológiai megfigyelésekre és katasztrófamentési célokra is használható. Az ára igen borsos, de a gyártói eddig máris 28 darabra kaptak megrendelést. (Hvg.hu)

Már 75 millió PC-n fut a Windows 10

Egy hónappal a bemutatkozása után lehenylerő sikerről számolhat be a Windows 10. Bevált tehát a Microsoft számítása, hogy ingyenessé tette legújabb (és nem mellesleg igencsak feljavított) operációs rendszerét: egy hónappal a debütálása után már 75 millió PC-n fut.

A Windows 10 tehát jött, látott és győzött, s a diadalt a cég vállalati alelnöke, Yusuf Mehdi is megosztotta Twitter-oldalán, stílusosan tíz „győzelmi jelentést” kiadva a Windows 10-ről. Ezek közül talán a legfontosabb az a bizonyos 75 milliós szám, de az alelnök olyan érdekességeket is megosztott a nyilvánossággal, hogy az operációs rendszert 192 országban használják, picit túlzással tehát a világ valamennyi országában, hogy eddig 122 évnnyi játékmenetet streameltek az Xbox One-ről Windows 10-es készülékekre, még 2007-ben készült eszközök is frissítettek a Windows 10-re, illetve hogy a Cortana eddig már több mint fél millió vicitet „mesélt el”. (Tech.hu)

Hasznosítható mobilalkalmazások

Mobilos alkalmazásokból nincs hiány, hiszen minden héten rengeteg érdekes újdonság jelenik meg az Android és az iOS platformjaira is. Ezeket persze már felfedezni is éppen elég nagy feladat ekkora mennyiség mellett. Néhány érdekes újdonságot mutatunk meg.

Bitween (iOS, ingyenes)

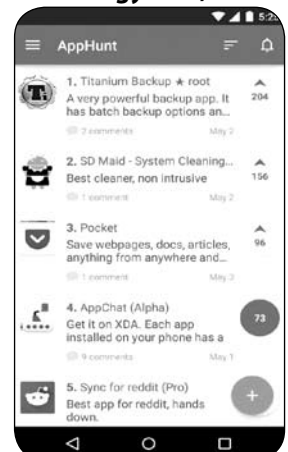
Ha valaki végképp nem tud dönteni valamiben, akkor a Bitween segítő kezét nyújt. Elég két állapotot vagy terméket lefotózni, és ha nem tudunk köztük dűlőre jutni, akkor az alkalmazás közössége majd megszavazza, hogy mit kellene tennünk. Természetesen mi is segíthetünk dönteni mások problémáiban.

Terra! (iOS, ingyenes)

Az offline használható navigációs szolgáltatások kincset érnek, amikor külföldön vagy rossz lefedettségű helyen próbálunk eljutni valahová. Az egyik legnépszerűbb mostanában a Nokia HERE maps alkalmazása, de említést érdemel

az új Terra! is. Ez az Openstreet-mapsre építkezik.

AppHunt (Android, ingyenes)

Az AppHunt azoknak ajánlott, akik mindig szeretnék információt szerezni az új és legjobb alkalmazásokkal kapcsolatban. A program segít szemezgetni a felkapott ajánlatokban, és mindig azt teszi elénk, ami a legújabb, legnépszerűbb, és a legjobban megfelel a mi igényeinknek. (PC World)

Kelly Clarkson és Demi Lovato

Az elmúlt időszakban a zenei és tini lapok sokat foglalkoztak Kelly Clarkson-nal és Demi Lovatóval, az alábbiakban kiderül miért.

Babát vár

Kelly Clarkson, az American Idol felfedezettje a nyár vége felé megtartott Los Angeles-i koncertje során jelentette be a közönségnek, hogy ismét anyai örömök elé néz. Épp a Piece by Piece című szerzeményét adta elő, amikor váratlanul kicsúszott a száján, és ettől teljesen izgalomba jött az őt éljenző tömeg:

– Nem terveztem, hogy nyilvánosságra hozom, de bejelentem, állapotos vagyok – mondta mosolyogva az énekesnő.

Kelly Clarkson és férje, Brandon Blackstock a második gyermeküket várják. Az énekesnő egyébként tavaly júniusban adott életet első gyermeküknek, River Rose Blackstocknak. Saját elmondása szerint rosszul viselte a terhességet, mégis nagyon várja, hogy megajándékozhasssa egy kistestvérrel a lányát.

Gratulált a születésnapjára

Meglepetésekből sose elég, így Kelly Clarkson a koncerten nemcsak azt jelentette be, hogy babát vár, hanem úgy döntött, meglepi Demi Lovatót születésnapja alkalmából, és előadja a Cool For The Summer című slágerét. Kelly és Demi jó barátságot ápolnak egymással, még ha egy évtizednyi is a különbség közöttük. Demi egyik nagy példaképének említi Kellyt, aki ettől megtisztelve érzi magát.

– Mindig támogat és nagyon rendes velem. Öröm látni, hogy aki korábban a koncertjeimre járt, mostanra felfelé ívelő karriert épít – mondta Kelly.

Demi Lovato boldogságát fejezte ki, és a közösségi hálón is megköszönte a példaképének az ajándékot.

Új album, új kutyus és egy feldolgozás

Időközben Demi Lovato azt jelentette be, hogy október folyamán megjelenik az ötödik nagylemeze. Ezt egy műsor keretében tette, amely során egy feldolgozást is előadott, méghozzá Aretha Franklin Ain't No Way című dalát. A legendás Aretha Franklin úgy Demi Lovato, mint Kelly Clarkson nagy példaképe is. A fellépés további részében Demi előadta még a Really Don't Care, a Fire Starter, a Heart Attack, a Got Dynamite, a Let It Go, a Skyscraper, a Give Your Heart A Break, a Cool For The

Summer és a Neon Lights című dalait. Az új lemez körül nem haladnak teljesen simán a dolgok. A Cool For The Summer ugyan a megjelenése óta ostromolja a slágerlistákat, és közben Demi szeptemberre bejelentette új dalát, a Confidentet, mint albuma címadó szerzeményét, a dal azonban korábban kiszivárgott, és a kelleténél hamarabb került fel a világhálóra. Az énekesnő azt mondta, hogy egyébként eredetileg a Confidentet tervezték elsőként megjelentetni, de a nyárra való tekintettel ésszerűbbnek tartották a Cool For The Summert.

Közben Demi magánéletében szomorú és vidám események váltották egymást. Szeregett kutyusa Buddy, nemrég pusztult el. Demi vigasztalhatatlan volt, de most begyógyulni látszódnak a lelki sebek, hiszen új kutyát kapott, akit Batmannek nevezett el. Rajongói oldalán Demi azt írta, hogy semmi sem pótolja majd Budyt, de a sors új barátokkal hozhat össze, akik újra megtölthetik szeretettel a szívet.

Talán megfigyeltétek már, hogy a legtöbb ember szívesen halogatja a tennivalóit, feladatait. Ahelyett, hogy ma elvégeznék a dolgukat, azt mondják, hogy majd holnap.

Vajon miért van ez?

Tennivalóinkat leginkább azért halasztjuk másnapra vagy akár a következő hétre, mert kizárólag a végeredmény, illetve a kitűzött cél érdekel bennünket. Ha valaki az utolsó pillanatban vásárol például szülinapi ajándékot a barátjának, azt jelenti, hogy semmi élvezetet nem talál a megfelelő tárgy keresgélésében és kiválasztásában. Csak az a pillanat fontos számára, amikor átadja azt az ünnepeltnek.

Hogyan hívjuk még a lustát?

Semmirekellő, munkakerülő, rest, semmittevő, naplopó, tétlenkedő, renyhe, lustálkodó, haszontalan, tunya, tétlen, dologkerülő, szájtáti, léhűtő, tohonya, ingyenélő, henye, hanyag, rendetlen, léha, trehány, mihaszna, lomha, lógós...

Kitűnő példát találhatunk erre a tanúlással kapcsolatban. Meglehetősen kevesen vannak, akik folyamatosan, rendszeresen és idejében tanulnak. Az iskolások, egyetemi hallgatók legtöbbször akkor kezdi melegíteni a széket, amikor már vészesen közel van a dolgoztatás, a felelés vagy a vizsga időpontja. Őket nem a tantárgy, illetve a tanulnivaló anyag érdekli, hanem az osztályzat.

A pszichológusok szerint ennek a rossz szokásnak a leküzdése a motivációban rejlik. Ha valamit szívesen, szívből csinálunk, ha úgy mérjük fel, hogy a dolog megéri a fáradságot, igyekezni fogunk minél hamarabb elvégezni. Ha azonban kellemetlen kötelezettségnek érezzük, aminek csak a befejezés ér valamit, akkor addig halogatjuk a dolog elvégzését, amíg csak lehet. Ebben az esetben unalmasnak, idegesítőnek érezzük a feladatot. Igaz, mihielyt eldöntjük, hogy nem ma, hanem

EHETI TÉMÁNK – A LUSTASÁG

Amit ma megtehetsz...

Nem vagyok lusta, csak energiatakarékos

majd valamikor később fogunk hozzá, azonnal megkönnyebbülünk.

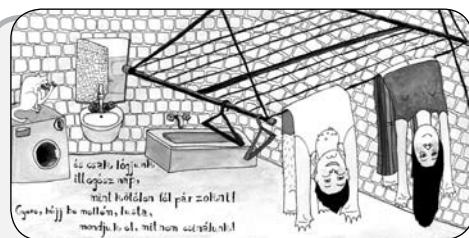
Sajnos, csak rövid időre, mert a feladat mindenképpen ránk vár.

Magvas gondolatok

Az emberek nem lusták. Egyszerűen nincs olyan céljuk, amely motiválná őket. (Anthony Robbins)

Amit megtehetsz ma, ne halaszd holnapra. Ha még ma megteheted, hogy valamit holnapra halassz, el ne mulaszd elhalasztani. (Karinthy Frigyes)

A lustálkodás az ember kreatív állapota. (Kontra Ferenc)

Tóth Krisztina

Lusták dala

*Gyere lusta, feküdj mellém,
kezdjünk együtt lustálkodni,
és csak lógjunk itt egész nap,
mint kötélén fél pár zokni!*

*Gyere, bújj be mellém, lusta,
mondjuk el, mit nem csinálunk!
Most arról készüljön lista,
mi minden nem lesz ma nálunk!*

*Nem lesz itt ma nyelvtanlecke,
olyat lusták nem csinálnak.
Cerka se lesz kihegyezve,
és az öltözés is várhat.*

*Lego nem lesz itt ma rendben,
nem lesz mosdás, nem lesz séta!
Nehogy már mozdulni kelljen!
Elterülünk, mint a béka.*

*Szemetet ma nem viszünk le,
piszkos edényt nem mosunk el.
Aki fel próbálna hívni,
csak csöngessen, annak úgy kell!*

*Ez a lusták napja, vagy mi,
átalusszuk az egészet,
tessék minket békén hagyni,
ágyba kérjük az ebédet!*

Tedd helyre és küldd be a megfejtést!

Az itt következő tíz vidám szóláshasonlatnak van egy különleges jellemzője: valamennyit kétféleképpen is folytatni lehet. Hogy hogyan? Egy biztos: nem úgy, ahogyan itt olvasod! Tedd a hasonlatokat a helyükre, azaz állapítsd meg, hogy melyik hova is való!

1. Alszik, mint a katonatiszt.

Alszik, mint a gödény.

2. Buta, mint Marci Hevesen.

Buta, mint a köles.

3. Él, mint a kefekötő.

Él, mint a gyík.

4. Úgy ért hozzá, mint a kocsis.

Úgy ért hozzá, mint a bunda.

5. Fizet, mint a tej.

Fizet, mint hat pár rendőrcsizma.

6. Fürge, mint a fába szorult fereg.

Fürge, mint a tök.

7. Iszik, mint a hangya.

Iszik, mint hal a vízben.

8. Káromkodik, mint hajdú a

harangöntéshez.

Káromkodik, mint a méh.

9. Ordít, mint a jégeső.

Ordít, mint tyúk az ábécéhez.

10. Szorgalmas, mint a csík.

Szorgalmas, mint a számár.

Ha sikerül megoldanod a fenti szólásokat, küldd el szerkesztőségünknek

(címünk: Jó Pajtás – nyereményjáték –,

21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.),

vagy e-mailben

jopajtas.szerk@magyarszo.com.

A beküldők között jutalmat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: szeptember 17-e.

Gion Nándor Olvasási Verseny

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete olvasási versenye az általános iskolák felsős tanulói számára

Júniusban közzétettük, most emlékeztetünk a VMPE felhívására. A verseny célja: a diákok olvasásra ösztönzése, és a tanulók szövegértő olvasásának fejlesztése. A verseny résztvevői háromfős csoportokat alakítanak. A csoport tagjai megbeszélik, hogy ki melyik könyvet olvassa el az adott listán szereplő könyvek közül. **Egy-egy tanulónak legalább három művet el kell olvasnia, de minél többet olvas el, annál jobb (ha ugyanazokat a könyveket a csoportból két-két tanuló is elolvassa, nagyobb az esélyük a helyes válaszadásra). A csapat összesen hat könyvcíméből (az általuk választott könyvek címeiből) álló lista alapján kapja a tesztek, illetve a feladatlapokat.** A verseny lebonyolításához szükség van a magyartanárok (könyvtárosok) közreműködésére, azzal segítjük munkájukat, hogy minden benevező iskolának az iskolai versenyre kidolgozott tesztlapokat küldünk. A csoportok egyforma kérdéseket tartalmazó feladatlapokat kapnak, és a versenyzők egy-egy csoporton belül közösen oldják meg a feladatokat.

A tartományi döntő 2015 novemberében lesz Újvidéken. A legjobbak meghívást nyernek a Gion Nándorról elnevezett irodalmi táborba, amelyet 2016 nyarán szervezünk az Apáczai Diákotthonban.

Az olvasandó művek listája az V. és VI. osztályosok számára:

Barabás Tibor: Rákóczi hadnagya, Gion Nándor: Sortűz egy fekete bivalyért, Hege-dűs Géza: Az írrok és a fáraó, Krúdy Gyula: Primadonna, Mirnicz Zsuzsa: Órásköz 12., Nagy Katalin: Intőkönyvem története, Salten Félix: Bambi, Karl May: Winnetou

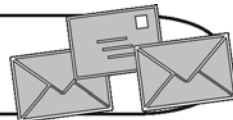
Az olvasandó művek listája a VII. és VIII. osztályosok számára:

Gion Nándor: Angyal vigasság, Janikovszky Éva: Szalmaláng, Kertész Erzsébet: Vilma doktorasszony, Leiner Laura: A Szent Johanna gim, Lois Lowry: Az emlékek őre, Mikszáth Kálmán: Kisértet Lublón, A Sipsirica, Móricz Zsigmond: Kivilágos kivirradtig, Wass Albert: Tizenhárom almafa

A díjazott csapatok tanárai könyvjutalomban részesülnek.

Jelentkezni lehet a következő címen: VMPE, 21000 Újvidék, Čirpanov utca 54., e-mail: vmpe@panline.net, vagy: Aladicsné Kollár Mária, 21 235 Temerin, Bosnyák utca 86., tel. 021/841-397 (e-mail cím: aladics@stcable.net).

MIZUJS?

Nincs veszélyben az írott szó becsülete?

Egy hét az újvidéki Apáczai Leánykollégiumban az irodalom jegyében

A kánikula sem riasztotta vissza a csaknem 30 általános iskolás diákot attól, hogy egy héten keresztül olvasson, írjon, dramatizáljon, játsszon az újvidéki Apáczai Leánykollégiumban. Ott zajlott a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete szervezésében a Gion Nándorról elnevezett irodalmi tábor.

A Gion Nándor Olvasási Verseny második, harmadik és negyedik helyezettei vettek részt egészhetes foglalkozásokon: elbeszéléseket, regényrészleteket, verseket olvastak és elemeztek, megismerkedtek Weöres Sándor és Domonkos István életével és alkotásaival, nyelvi, irodalmi, logikai játékokat játszottak, fejtörőket oldottak meg.

A hét folyamán sportoltak, sétáltak Újvidék utcáin, megnézték Péterváradot. A szokásos kirándulás sem maradt el: meglátogatták a Gion Emlékházat, és a Gion-művekben föllelhető szenttamási helyszíneket is.

A tábor utolsó napján a hét folyamán eljáratítottokról számoltak be a táborlakók. Sok jó eredmény született. A Tavírózsák (5. és 6. osztályosok) közül 3. helyezett lett **Varnyú Róbert** (Óbecse), 2. helyezett **Kovács Alex** (Kúla), és a legjobb eredményt **Pasza Alen** (Zentagunaras) érte el. A Huszárok közül (7. és 8. osztályosok) kiemelkedő teljesítményt nyújtottak: **Juhász Viktória** (Temerin) – 3. helyezés; **Forró Réka** (Topolya) – 2. helyezés; **Kalácska Rita** (Temerin) – 1. helyezés.

Különdíjban részesítette a tanárnőkből álló zsűri Forró Rékát egy Szenttamáson, a kálvárián készített fotójáért. A Ki mit tud? keretében készített Weöres-versek földolgozásáért Kalácska Rita, Juhász Viktória és Varga Klaudia (Óbecse) kaptak különdíjat.

A földolgozott irodalmi részletek dramatizációját két csapat kiválóan oldotta meg. Az egyik tagjai: **Pauzart Dávid** (Doroszló), **Vajda Livia** (Magyarcsernye), **Móric Dávid** (Ürményháza) és Kalácska Rita, a másiké **Lelik Attila** (Ürményháza), **Markov Konrád** (Óbecse), **Fehér Gábor** (Temerin), Varga Klaudia és Forró Réka voltak. Mindkét csapat különdíjban részesült.

A foglalkozásokat vezető tanárnők: **Kollár Mária**, **Brindza Ildikó** és **Viola Lujza** véleménye megegyezett abban, hogy amíg ilyen szorgalmasan olvasó, sokoldalú kreatív diákok is léteznek, nincs veszélyben az írott szó becsülete.

Viola Lujza

Egy izgalmas est „repüléssel”

Magyarországon június 20-án rendezik meg a Múzeumok Éjszakáját, nem pedig májusban, mint nálunk. Ezen az estén a budapesti Iparművészeti Múzeumban megtartották a *Folyóiratok és magazinok éjszakája* című rendezvényt. Majdnem 100 nyomtatott folyóirat és magazin bemutatója mellett több blogger is részt vett a programban. Interjúkra, lapbemutatókra, prezentációkra épült a bemutatkozásuk. A standoknál a lapok lapszámaikat és kiadványaikat, könyveiket kínálták, osztották szét az érdeklődők között.

Egyes számítógépes magazinok (pl. PC World) a virtuális valóság lehetőségeit is bemutatták: pl. az Oculus Riftet. A fejünkre került egy szemüveg, amely a repülést szimulálta számunkra. Nagyon érdekes, mert hiába mondtam magamnak, hogy csak egy széken ülök mozdulatlanul, az agyam megtévesztett, szédültem, és olyanok is voltak, akik félelmet is éreztek.

Vajdaságból a *Bácsország*, a *Létünk* és a *Híd* folyóirat képviseltette magát.

Zámbo Illés, 8. osztály, József Attila iskola, Bácskertes/Kupuszina

Mennyire bízol magadban?

1. Hogyan viselkedsz az idegenekkel?

- a) Mindig magamat adom. (3 pont)
- b) Ahogy elvárhatják tőlem. (1 pont)
- c) Kissé visszafogom magam. (2 pont)

2. Szívesen belevágasz kockázatos helyzetekbe?

- a) Van, amikor igen, van, amikor nem. (2 pont)
- b) Persze! Imádok kockáztatni! (3 pont)
- c) Inkább biztosra megyek. (1 pont)

3. Visszavágasz, amikor valaki kritizál?

- a) Nem, mert belátom a hibáimat. (2 pont)
- b) Nem, csak dühöngök miatt. (1 pont)
- c) Velem senki nem kötekedhet! (3 pont)

4. Fontos, hogy meggyőzz másokat a saját igazadról?

- a) Mindig az enyém az utolsó szó! (3 pont)
- b) Fontos, de vitázni nem fogok miatt. (2 pont)
- c) Teszek egy próbát, hátha... (1 pont)

5. Hogyan reagálsz a dicséretekre, bókokra?

- a) Zavarba jövök, hebegek valamit, és fülig pirulok. (1 pont)
- b) Örömmel és mosolyogva fogadom az elismeréseket. (3 pont)
- c) Jól esik, de azért zavarba is szoktak hozni. (2 pont)

Értékelés

5–8 pont: Bújj ki a csigaházból!

Olyan vagy, mint egy összegömbölyödött süni. Ritkán dugod ki az orrod a tüskéd mögül, és meggyőződésed, hogy ez rendben van. Egy kis bátorság rád fér.

9–12 pont: Van még mit tanulnod...

A barátaid és a családot körében el tudod engedni magad, de az ismeretlenekkel visszafogott vagy. Próbálj lazábban viselkedni, különösen, ha semmi nem múlik azon, hogy kedvelnek-e!

13–15 pont: Magabiztosságból kitűnő!

Bevallalós vagy, nem tartasz semmitől, és úgy tűnik, tisztában vagy az értékeiddel. Ha viszont ez csak egy álca, akkor igyekezz inkább önmagadat adni, hogy úgy szerethesd magad, ahogy mások szeretnek téged!

Horoszkóp

Kos

Válaszokat vársz, mert amíg ezeket nem találod meg, addig nem tudod, merre kellene folytatnod az utadat. Sok benned most a kérdés, de bízol abban, hogy jó irányban haladsz.

Bika

Régi, kedves emlékeket idéz fel benned ez a hét, és rájössz, hogy milyen hosszú utat tettél már meg. Legyél továbbra is szorgalmas, és akkor tényleg közel kerülsz a terveid megvalósításához!

Ikrek

Lehet, hogy nem olyan módon, ahogy eredetileg tervezted, de végül eljutsz a céljaidhoz, és megkapod azt, amire régóta vágytál. Élvezd ki egy kicsit a sikert, ne hajszold tovább magadat!

Rák

Nem akarsz beleszólni mások dolgaiba, de azt sem akarod, hogy a téged érintő kérdéseket a fejed fölött döntsék el. Érvényesítsd az akaratodat, ha arra van szükség, még akkor is, ha ez néha kellemetlen lehet!

Oroszlán

Olyan élményben lehet részed, amely visszaadja a reményedet és a hitet valamiben, amit talán már régóta elvesztettél. Ha készen állsz arra, hogy ezt mással is megoszod, akkor másnak is visszaadhatod ezt.

Szűz

Meglep, hogy egy régi problémádra mennyire egyszerű volt a megoldás, és nem érted, hogy ezt eddig neked miért nem mondta senki. A legfontosabb azonban, hogy végre magad mögött hagyhatsz egy komoly gondot.

Mérleg

Mélyen magadba kell nézned, és olyan kérdéseket is megvitatnod, amelyek kicsit fájdalmasak is lehetnek. Mindenképpen őszintének kell lenned magaddal, különben nem azt az eredményt kapod, amit szeretnél.

Skorpió

Néha muszáj egy kicsit félretenned a büszkeségedet, főleg, ha ez az, ami visszatart valamitől, amire pedig őszintén és tiszta szívből vágyasz. Ne hagyd, hogy saját magad állj a boldogságod útjába!

Nyilas

Szigorú vagy magaddal, és azt várod, hogy mások is kritikusán szemléljék a saját cselekedeteiket. Ne feledd azonban, hogy nem mindenki olyan eltökélt a céljait illetően, mint te vagy!

Bak

Úgy érzed, karnyújtásnyira van a megoldás, mégsem tudod elérni. Lehet, hogy éppen a változástól való félelem az, ami visszatart. Gondold át, hogy mi az, amit igazán szeretnél!

Vízöntő

Szívesen elmélsz nagyobb dolgokról, de közben nem szabad elfeledkezned arról sem, hogy a valóság az, amiben bizonyítanod kell. Lehet, hogy a földi dolgok nem olyan magasztosak, mégis elhanyagolhatatlanok.

Halak

Itt az ideje feleleveníteni egy régi barátságot, ami még nem hűlt ki teljesen, de ha nem kezdesz idejében foglalkozni vele, akkor azt mindketten meg fogjátok érezni. A károk később talán helyrehozhatatlanok lehetnek.

„Kedves Bizalmas sorok!

Már egy jó ideje gondban vagyok, hogy mit tegyek. Kérlek, adj nekem tanácsot! Nyolcadikos lány vagyok, aki borzasztóan szerelmes egy 16 éves fiúba. Egy iskolába jártunk, és a nagymamám szomszédságában lakik, de már 2 éve nem láttuk egymást. Ha látnám is, biztos, hogy nem mernék hozzá szólni egy szót sem, annak ellenére, hogy régen gyakran beszélgettem vele. A testvérem mondta, hogy van barátnője, akivel nem akar szakítani. Nemrégiben SMS-ben megkérdeztem tőle, hogy ha nem lenne barátnője, járna-e velem? Igent mondott, annak ellenére, hogy nem tudta, kié a szám. Kérlek, adj tanácsot, hogyan hódítsam meg, és hogyan érjem el azt, hogy járjak vele!

Angry Bird"

Válasz:

Kedves Angry Bird!

A leveledet olvasva és gondolkodva róla megállapítottam, hogy sajnos kicsi esélyed van arra, hogy valóban valami kikerekedjen a dologból, mert sok minden ellened szól. Pl. annak ellenére, hogy aránylag közeli-e voltatok, már hosszú ideje **nem láttátok egymást**. Lehetséges, hogy meg sem ismernétek egymást az utcán? Az sem a jó dolgok közé tartozik, hogy úgy érzed, ha találkozna is vele, meg sem tudná szólalni. Arról ne is beszéljek, hogy már egy ideje kapcsolatban van egy lánnyal, akivel nem akar szakítani. Biztosan azért, mert fontos neki, szereti a lányt. Ami meg nagyon nem tetszik, hogy könnyen mond ismeretleneknek is szépeket SMS-ben. Azt hiszem, te magad is érzed, de nem mered bevallani magadnak, hogy egy kicsit álomvilágban élsz. Ha nem tudsz vele találkozni, nem beszéltek egymással, akkor nem is lehet több köztetek, mert a járás csak úgy „járás”, ha személyesen találkoztok, beszélgettek, meg tudjátok egymást érinteni. Most csak szimpátiáról beszélhetünk, méghozzá egyoldaliról. Jó lenne, ha újra elgondolkodnál azon, mennyire reális az egész szerelmi ügyed. Készíts magadnak listát arról, hogy mi az, amit megvalósíthatsz belőle, mi az, ami közelebb visz hozzá, és melyek azok az „ellen-erők”, amelyek mind távolabbra visznek a fiútól. Ha elkészítetted magadnak ezt a pozitív és a negatív lajstromot, dönts el, hogyan tovább! Ha sok minden szól mellette, akkor próbáld megvalósítani! Ha viszont a negatív erők listája a hosszabb, gondolatban búcsúzz el tőle, tegyél pontot a történetre, és lapozz a következő, tiszta oldalra! Biztos vagyok benne, ha egy kicsit jobban körül nézel magad körül, akad egy-két beleváló, helyes fiú, aki elérhető, és akiknek te is tetszel. Barátkozz a környezetedben lévő emberekkel és biztos, hogy hamarosan lesz egy, aki megdobogtatja a szívedet.

„Kedves Bizikém!

Én egy 6. osztályos lány vagyok. Van egy legjobb barátnőm, akivel óvodás korunk óta barátkozok. Ő most indult ötödikbe. Mindig és mindent együtt csináltunk, annak ellenére, hogy fiatalabb egy kicsit nálam. Eddig olyanok voltunk, mint az ikrek. A nyáron minden megváltozott. Szinte nem is találkoztunk. Táborban volt, elutazott a nagymamájához, a szüleivel tengerre ment, én meg egyedül voltam. Amióta visszajött, úgy tűnik, mintha kerülné. Letagadtatja magát a nagymamájával, ha keresem, nem egyszer azt mondta, hogy nem ér rá, dolga van, tanulnia kell, amikor rollerozni, vagy bicajozni hívtam. És nem is beszélgetünk annyit, mint régen. Nagyon egyedül érzem magam. Mit tegyek, hogy újra olyan jó barátnők legyünk? Kérlek, segíts! Benned van a reményem!

Minyon"

Válasz:

Kedves Minyon!

Igazán együtt érzek veled, mert nagyon nehéz, ha valakit többször is visszautasítanak, és eldobottnak érzi magát. Tudnod kell, hogy az idő múlásával mindenki változik – sajnos –, és ahogyan mi változunk, a kora-lal változnak az igényeink is, mi az, ami érdekel bennünket, amit szíve-sen csinálunk stb. Veletek is ez történt. Mindketten megváltoztatok, csak nem egy irányban. A legnagyobb változás a barátnődnél történt, hisz a táborozáskor önállóbb lett, új ismeretségeket, új tapasztalatokat szer-zett, amiből te kimaradtál. Úgy látom, hogy ő egy kicsit ki szeretné széle-síteni a baráti körét, és veled nem tud mit kezdeni. Valószínűleg valami-lyen módon kimutatta a nemtetszésedet, vagy úgy reagáltál bizonyos dolgokra, ami neki nem felelt meg. Az is lehetséges, hogy a terhére van az, hogy ti sülve-főve együtt voltatok, lazítani szeretné veled a köteléket, mert a felnövésével együtt jár az is, hogy önállóbbak szeretnének lenni. De lehet, hogy te döntöttél a barátságokban sok mindenben, hiszen idő-sebb vagy, ami neki már nem felel meg. Bontogatja a szárnyait. A serdül-őkor kezdetével együtt járnak a gyakori hangulatváltozások, és sokszor mondják, hogy a serdülőkor tulajdonképpen a gyerek életében a má-sodik dackorszak. Próbáld meg megérteni és elfogadni, hogy mindenki változik, és emiatt ne haragudj a barátnődre. A megoldás, hogy te is szélesíted a baráti körödet. Te is keress más barátokat, próbáld meg azt, hogy ritkábban hívod! Foglald le magad más dolgok-kal! Jelentkezz a helyi tánc- vagy színcsoportba, valamelyik is-kolai szakkörbe, kézművességre vagy sportra. Ha te is el leszel foglalva mások megismerésével, nem fogod méricskélteni, hogy mikor találkoztatok. Ha nem durcáskodsz, haragszol, akkor idő-vel minden a helyére kerül, és a gyerekkori barátságokat a maga módján meg tudjátok őrizni. Ha nem csak egy személytől függsz, vannak más barátaid is, kialakítod a saját társaságodat, nem jelent majd problémát, hogy már nem barátkozol csak vele.

„Kedves Bizalmas sorok!

Sokáig gondolkodtam, hogy írjak-e, de már hosszabb ideje tet-szik egy fiú, és nem tudom, hogyan oldjam meg a problémá-mat. A fiú tudja, hogy tetszik nekem, de amikor találkozunk, úgy tesz, mintha nem is ismerne. Állandóan elemezgetem magamat és a körülöttem lévő lányokat, és arra a követkeid-tetésre jutottam, hogy nekem sokkal kisebb az esélyem nála, mint a többinek. Mit tegyek, hogy engem válasszon?!

Katica"

Válasz:

Kedves Katica!

Nem kell annyira kishitűnek lenned! Bíznod kell magadban. Inkább azt mondd magadnak, hogy „igenis, vagyok én is olyan, mint a többi”! Sőt! Inkább azokat a dolgokat emeld ki magadnál, amelyeket szeretsz, szépek és jónak tartasz magadban. Néha tudatosan kell keresni eze-ket, sőt az is jót tesz, ha a megfogalmazott negatív dolgot átfogalma-zod pozitív tulajdonsággá. Ebben segíthetnek a barátnőd, a szüleid, a nagynénik, nagymamák... Dolgoznod kell az önbizalomhiányodon. Azt is el kell fogadnod, hogy vannak olyan esetek, amikor nem viszo-nozzák az érzéseinket. Ez az élethez tartozik, annak ellenére, hogy fájó dolog. Ha te mindent megtettél, hogy a fiú felfigyeljen rád, és a fiú a legkisebb jelét sem mutatja, hogy érdekléd, lehet, hogy jó lenne, ha pontot tennél a dologra, és tovább állnál. Ne pazarold az energiádat, idődet és az érzelmeidet arra, aki ezt nem érdemi meg! Úgy látszik, hogy nem vagytok ugyanazon a hullámhosszon és azzal, hogy a tel-jes figyelmed erre a fiúra irányul, nem látod azokat a fiúkat, akiknek te tetszel. Ahelyett, hogy szenvedsz, nézz szét magad körül, és meglátod, hogy hány másik fiú szemében villan föl az érdeklődés szikrája, amikor rád néz. Nekik engeddd meg, hogy közeledjenek hozzád, hogy megis-merd őket! Barátkozz velük és másokkal is, és a következő leveled már egészen másról fog szólni!

Miért érdemes megtanulni lovagolni?

A lovaglás sokkal többet jelent, mint azt egy átlagos megfigyelő hinné. Az egyszerű élvezeten túl más fizikai, mentális és érzelmi jó hatásai is vannak. Kívülről úgy tűnhet, hogy a lovaglás során a lovagló csupán csak ül, és olyan egyszerű utasításokat ad a lónak, mint a gyí, hó vagy fordulj. Végül is a ló végzi a munkát azzal, hogy hordozza a lovast, nem igaz? Nem, nem igaz.

A lovaglás fejleszti az egyensúlyérzékét és a koordinációt. A lovak irányítása testi mozgást igényel, így a lovas tudatosan használja a testét. A lovaglás sok izmot igénybe vesz, leginkább a láb-, a has-, a váll- és a hátizmokat. A lovaglás nem csak az erőnlétől függ, az erős, rugalmas izmok segítenek az egyensúlyozásban és a koordinációban. A legtöbb új lovagló szembesül azzal, hogy a belső comb izmai megfájdulnak, de az izmok hamar kinyúlhatnak és megerősödnek.

A lépésben lovaglás ugyanúgy mozgatja az izmokat, mint a sétálás. Így a lovaglás során égne a kalóriák is. Ha növeled a lovaglás sebességét és távolságát, akkor növeled az étetés intenzitását is.

A lovaglás egy olyan sport, amelyet kortól függetlenül mindenki gyakorolhat.

A lovaglás megnyugtatja az elmét

Eleinte talán úgy érzed, hogy kihívást jelent megtanulni, hogyan ülj a lovon és hogyan vezesd azt. Amikor ez könnyűvé válik, sok más tanulási lehetőség válik nyilvánvalóvá. Amint fejlődsz a lovaglásban, mindig lesznek kérdéseid és problémáid. Még a legtapasztaltabb lo-

vász is beismerné, hogy mindig van valami új, amit meg lehet tanulni. A lovaglás aktív módja annak, hogy mozgásban tartsd az agyadat. Ezenkívül a lovaglás sok lehetőséget nyújt a sikerélmény átélésére. Mindegy, hogy a könnyűügetést tanulod éppen, vagy jó helyezést érsz el egy díjlovaglás során, így is, úgy is jól fogod érezni magad.

Érzelmi/spirituális jótékony hatása

Sokak számára a ló egyik módja a természethez való kapcsolódásnak, attól függetlenül, hogy a pályán vagy egy úton lovagolnak. Sokan társaságot és megnyugvást találnak, miközben a lovakkal foglalkoznak. Jóllehet a lovaglásnak is meglehetnek a maga frusztráló és kihívást jelentő részei, a legtöbb ember nyugtató időtöltésnek találja. Azoknak az embereknek a társasága is megnyerő lehet, akiknek ugyanaz az érdeklődési körük. Élvezetes lehet a barátaiddal együtt elmenni egy oktatóóra, vagy olyan csoportos tevékenységeken részt venni, mint a tájlovaglás vagy bármilyen más lovaglással kapcsolatos játékok. Ha magányra vágysz, a lovaglás vagy a vezetés lehetővé teszi ezt számodra. Sok lótulajdonos úgy érzi, hogy a lovával valamilyen szinten rokonlelkek, aki egy hullámhosszon van az ő érzéseivel – sokkal inkább, mint embertársai. Stresszes helyzetekben a ló csendes barát, amely nem ítélkezik, és nem csalárd.

Intelligensnek lenni egyáltalán nem ciki, s ebbe bizony beletartozik az is, hogy a szókincsünk és helyesírásunk is megfelelő szintet üt meg.

Sajnos, mára már nyilvánvalóvá vált, hogy a fiatalok helyesírása folyamatosan romlik, s a felmérésekből az is kiderült, hogy a szókincs terén sem túl rózsás a helyzet. Ennek igen összetett okai vannak, kezdve azzal, hogy sokkal kevesebben és kevesebbet olvasnak (nem beszélve arról, hogy milyen minőséget választ a többség, ha mégis a kezébe vesz valamilyen művet). További nyomás ok, hogy a világunk digitalizálódott, ma már jóval kevesebb gondolatot vetünk papírra kézírással, nem is beszélve az SMS-ek, a különböző internetes csevegőprogramok és közösségi oldalak hatásáról. Ez utóbbiaknak igencsak jelentős szerepük van a helyesírás romlásában, hiszen chatelés, levelezgetés során a fiatalok rengeteg rövidítést használnak, a helyesírásra pedig kevésbé figyelnek. Érthető módon többségében a rövid, tömör

Te figyelsz a helyesírásra?

mondatoké a főszerep, tehát a helyesírás mellett a tartalmi minőség is romlott.

Nem születik mindenki helyesíró bajnoknak!

A helyesíráshoz, íráskészséghez is valamiféle érzék kell. Bár a tanárok évekig dolgoznak azon, hogy a diákok helyesírását fejlesszék, ez nem mehet mindenkinek könnyen. Sokan például jobban boldogulnak a számok világában, míg másoknak pont ez okoz nehézséget.

Persze ez nem jelenti azt, hogy az előbbieket ne tudnának helyesen írni, az utóbbiak pedig feltétlenül rosszak matekból. Mint ahogy minden más, a helyesírás készsége is fejleszthető, ezen – ha nehézséget okoz – nemcsak az iskolában, hanem otthon is dolgozni kell.

Hogyan fejleszd a helyesírásod?

Ha úgy érzed, van mit fejlődnöd, az alábbi tanácsokat érdemes megfogadnod:

– Olvasás, olvasás, olvasás! Nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy az olvasás milyen fontos. Nemcsak egy igazán kellemes időtöltés, hanem egyben hasznos is, hiszen a helyesírásod és szókincsed is remekül fejleszthető közben. Tehát, ha eddig nem tetted, akkor elő egy jó könyvvél, kucorodj egy kellemes zugba, és olvasásra fel!

– Olvasás közben valószínűleg fogsz olyan szavakkal találkozni, melyeknek a helyesírása még nem rögzült benned. Ezeket érdemes kijegyzetelned, s így minden bizonnyal már nem lesz gondod velük a későbbiekben.

– Ne sajnáld az időt arra, hogy ha idegen szavakkal találkozol, megkeresd a jelentésüket! Akár te magad is gyűjthetsz ilyen szavakat, s unalmas perceidben megtanulhatsz párat. Ha időnként használsz ezeket a kifejezéseket (akár írásban, akár szóban), sokkal műveltebbnek fogsz tűnni.

– Szerencsére szuper könyvek vannak már a helyesírás gyakorlására. Szerezz be ilyen gyakorlót, de akár az interneten is kereshelhetsz, azokat kinyomtatva pedig már semmi akadály a tanulásnak!

Előfordulhat az is, hogy az internetes csevegőkön használt túl sok rövidítés, helytelen írásmód következményeként érezzük meg, hogy bizony romlott a helyesírásunk. Ha te is ilyen helyzetben vagy, akkor ideje jobban figyelned chatelésnél is: kerülj a rövidítéseket, és alkoss kerek mondatokat! Persze nem kell szépirodalmi művet írnod a barátnőddel való beszélgetés közben, de ha csak kicsit jobban figyelsz, illetve a pirossal aláhúzott szavakat átjavítod, az máris sokat jelenthet.

Poszeidón arca

Zákinthosznál kell hajóra szállni, hogy feledhetetlen látványkirándulást tegyünk Poszeidón egyik „tartományába”.

Poszeidón görög tengeristen, Kronosz és Rheia fia, akit hatalomféltő apja – testvéreivel, Hádészal, Hérával, Démétérrel és Hesziával együtt (hiszen megcsönkítva őt, maga is levette saját apját, Uránoszt a trónról) – születését követően azonnal lenyel. Az anya azonban elrejt egy fiát, Zeust, a későbbi főistent, aki felcseperedve letaszítja apját a trónról, és arra kényszeríti, hogy kiöklendezze lenyelt gyermekeit. Így születik meg másodszor is Poszeidón, aki a tengerek ura lesz, az emberek élete felett az egyik legnagyobb hatalommal rendelkező isten. Ha földbe vájja háromágú szigonyát, földrengést idéz elő. Neki áldoztak és hozzá fohászkodtak évezredekken keresztül a hajósok és a halászok. Nagy és kiterjedt kultusa volt az ókori Görögországban.

Mi Zákinthosz (sok helyütt: Zakinthosz; egy mitológiai király, Dardanusz fia volt) szigetén, a Porto Vromi kikötőben szállunk hajóra, hogy feledhetetlen látványkirándulást tegyünk Poszeidón egyik „tartományában”, a Jón-tengeren. Kishajónknak jellemzően görög mitológiai neve van: Aphrodité (Ő meg a „tengerből” született, lépett ki egy kagylóból).

Bizonyára minden tengernek vannak varázslatos helyei és színei. A Jón-tengert azonban még a világ tíz legszebb tengerének és öbleinek a listáján is megtaláljuk türkizkékben játszó színével, kék barlangjaival és híres öbölstrandjaival. Egyik leghíresebb a Navagio (azaz Csempész- vagy Tolvaj-öböl). Ide igyekszünk mi is.

Az öböl nem csak híres lett tengervíz csiszolta, fehér és apró kavicsok fedte fővenyes strandjával és az öblöt körülvevő hatalmas sziklafalaival, ahol turistahajók tömege köt ki nap mint nap – pontosabban csak szélcsendes időben. A Navagio nevéhez („hajótörés”) és történetéhez híven hírhedt is. Mintegy három és fél évtizeddel ezelőtt ugyanis Zakinthosz partjainál keveredett viharba egy, a haditengerészet által üldözőbe vett hajó, a Panagiotist, amely dohányárt és italt csempészett. A

vihar zátonyra vetette és megfeneklett, a legénysége elmenekült. A hajózásban jártas és a zátonyokat is jól ismerő környékbeliek pedig felkerekedtek, és még a hatóságok megérkezete előtt megfosztották a hajót a rakományától. Olyan jól eldugták, hogy azoknak csak a töredékét sikerült előkeríteniük. A legenda szerint a helybeliek még ma is a hajón talált dohányt szívják, és azt a bort isszák. Tény és való, hogy a görögök, Európai Unió ide, euróövezet oda, füstölnek, mint a gyárkémény. Hogy szükségük volna zsákmányolt borokra, azt kétkem. Tele vannak értékes, helyi specialitásokkal: pl. a Zante nevű szőlőből készült borral, vagy az Ouzo nevű ánizsos/fűszeres pálinkával.

A görögök nagyon értenek ahhoz, hogyan kell turistalátványossággá tenni a „semmit” úgy, hogy annak nagy sikere legyen. Ott hagyták hát az öbölben a Panagiotistot is enyészettől az időnek, marja csak a rozsdá a roncsait – majd jönnek a turisták, és a csodájára járnak. És igazuk lett. Ottjártunkkor még egy lánykérést is láttunk. Egy szépreményű fiatalember ugyanis épp ezt a roncsot találta a legideálisabb háttérnek ahhoz, hogy szíve választottja

előtt letérdeljen, és átnyújtsa neki a karikagyűrűs dobozkát. A leányzó a jelenlevő több száz fürdőző tapsának kíséretében mondott igent.

Az öböl vízének a színe az azúr és türkiz keveréke. Hihetetlen színparádét láttunk ezen az úton. Egy másik öbölben, ahol ugyancsak megmártózhattunk a vízben, a reá vetülő sziklafal árnyékában sötétkék színe volt a tengernek. A szigetet övező több száz kék barlang egyikébe is benavigálta a hajót a kormányosunk: itt megnevezhetetlen kék volt a víz: „neonos kék” – mondta egyikünk.

Porto Vromi kikötő nevének második tagja állítólag azt jelenti, hogy „piszkos”. Ez egyáltalán nem így van. „Edénykék” sötétségű csodálatos színekben játszik. Egyik barlangbejáratra külön felhívták a figyelmünket. A kiálló sziklatömb Poszeidón arcát mintázza. Jó kis diskurzus keletkezett belőle. Kis társaságunk (hárman utaztunk együtt) felvetette ugyanis azt a kérdést, vajon belelátnánk-e az arcot a sziláretekbe és résekbe, ha nem ismernénk a görög legendákat, ha nem volna tudomásunk a görög mitológia történeteiről?

Bence Erika

Keresztrejtvény

1	2	3 GY	4	5	6	7		8	9	
10								11		
12							13			
		14			15			16		
17	18			19			20		21	
22			23			24		25		
			26							
27	28	29			30				31	
							32			

Két rendőr bemegy egy könyvesboltba és nézelődik. Az egyik rendőr váratlanul megfordul, és egy óriási po-font kever le a másiknak.

– Ezt miért kaptam?

—

(A válasz a rejtvényben.)

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 10. Amerikai víz-esés, 11. Fordítva verő, 12. Indián törzs volt, 13. Cinez, 14. Európai nemzet, 16. 950 római számmal, 17. Orosz uralkodói cím, 19. Személyes névmás, 21. Titel páros betűi, 22. Egyete-mi vizsga, 26. Adriai üdülő, 27. Megszégyenít, 30. Oda ér-e? 32. A szenvedés.

Függőleges sorok: 2. Egy németül, 3. Sűrűn előforduló, 4. Egyenlő, 5. Ütemesen kattog, 6. Doktor, 7. Éjjel előtt, 8. Ócska ruha, 9. Atommal kapcsolatos, 10. A válasz befejező része, 15. Sístergő hangot ad, 18. Ház vége, 20. Gyógyfürdő szerbül, 23. Kenderkötél, 24. Vég nélkül lila, 25. Háziszárnyas, 28. Énekelt szócska, 29. Keresztül, 31. Te és ő.

Betűrejtvények

Diagram illustrating the components of a nuclear symbol:

- 1. Element symbol (N) and mass number (KE).
- 2. Element symbol (T) and mass number (Ü) with a subscript (DE).
- 3. Element symbol (U) with a superscript (H).
- 4. Element symbol (Z) and mass number (N) with a subscript.

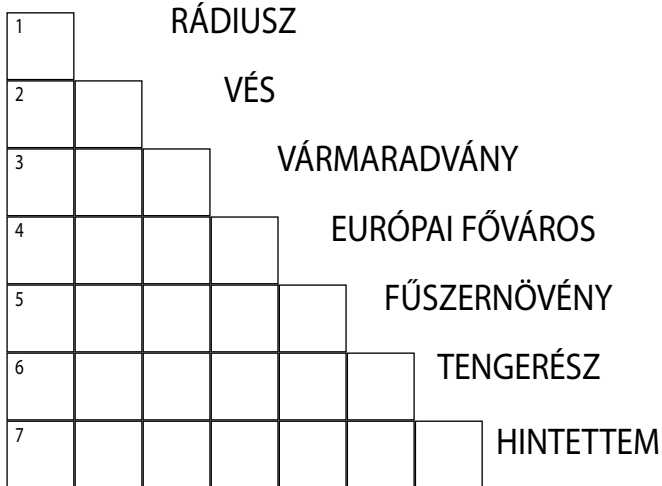
Skandináv rejtvény (26.)

Rejtvényünkben időjárással kapcsolatos fogalmakat rejtettünk el.

[illegible]

Az 24. szám skandináv rejtvényének megfejtése: PUSKÁS TIVADAR, A TELEFONHÍRMONDÓ FELTALÁLÓJA

Fokról fokra

Minden szó tartalmazza az előző szó összes betűjét és plusz egy betűvel többet.

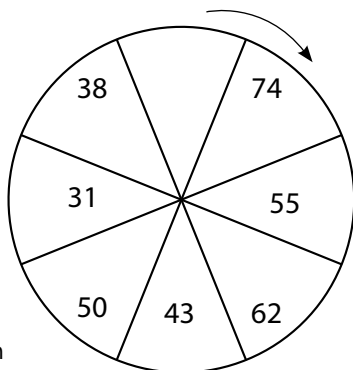
Szókihúzó

R	T	A	N	O	T	A	K	
A	O	T	A	M	Á	S	I	I
D	I	A	R	Á	M	H	S	Y
N	T	D	L	N	T	Y	F	N
Ó	Ó	A	É	N	I	N	A	O
T	N	I	I	R	LL	A	L	D
I	D	R	O	A	Y	R	U	R
T	A	T	Ó	D	É	A	D	Á
K	R	Ú	D	Y	S		Y	G

ADY	ILLYÉS	KRÚDY
ARANY	KARINTHY	MÁRAI
DÉRY	KATONA	RADNÓTI
GÁRDONYI	KISFALUDY	TAMÁSI

Rejtvényünkéből magyar szerzők neveit kell kihúznod: jobbról balra, balról jobbra, letről föl, fönről le, majd átlósan, oda-vissza.
A kimaradt betűkből egy vajdasági író nevének kell kialakulnia.

Körszámtan

A logika szerint melyik szám kerül az üres körcikkbe?

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Se eleje, se vége

	I	M	E	
	L	L	Á	
	O	L	N	
	L	L	I	

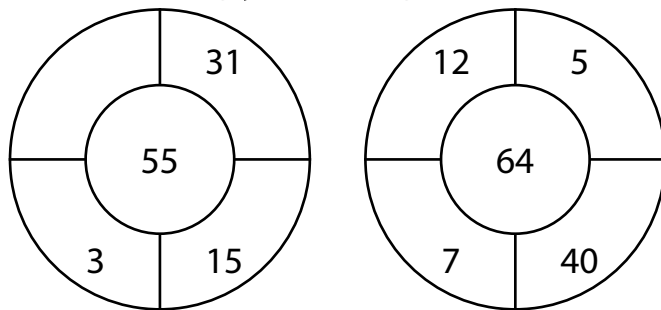
Pótolod a hiányzó betűket elől-hátul úgy, hogy értelmes szavakat kapj! A két kiemelt oszlopban az iskolával kapcsolatos tárgy neve alakul ki.

Lóugrásban

1			2			3		
Ó	Ó	Z	A	U	R	ZS	I	T
I		ZS	Ó		ZS	A		Ó
A	S	R	F	Ó	T	R	A	V

A rejtvényekben egy-egy rózsafajtát találsz, ha a lóugrás szabályai szerint fejed meg a rejtvényt.

Egy kis logika

Egy bizonyos logika alapján milyen szám kerül az üres mezőbe?

Magánhangzó-kereső

	K		S		K		S	Z
K		N	Z		R	V		
T		L		R				N
	R			J		R	T	
T		N	G		L		C	
	V		R	S		Z		Z
F				Z	G			
			L	T		K		S
S	Z		L		L		T	T

Ebből a rejtvényből hiányzanak a magánhangzók, pótolod őket!

Gazdag zsákmány rekkenő hőségben

A Jó Pajtás Liga harmadik fordulójáról

A Jó Pajtás Liga harmadik fordulóját a Törökbecsei Tisza és az eleméri Babatovo közös szervezésében a csatorna óbecsei szakaszán tartották meg. Az utóbbi évek során bebizonyosodott, hogy ez a pálya igen alkalmas ilyen jellegű versenyek megtartására. A könnyen megközelíthető és járható, megfelelő hosszúságú partvonal mellett rendszerint bőven mérk a halat. Most is így történt, a legkisebb zsákmányok is meghaladták az egy kilót, a legjobbak pedig a négyet ostromolták. Többnyire küsz került a horogra, a nagyobb halakra pályázók azonban természetes vörösszárnyúkat, bodorkákat és ezüstkárászokat is fogtak.

A rekkenő hőség miatt a csapatvezetők menet közben egyhangúlag a versenyidő félórás lerövidítése mellett döntöttek. Teljes

A győztes törökbecseiek

Szollár Valentina

versenyidő mellett az eredmények még jobbak lettek volna, de így sem panaszkodott senki, hiszen minden versenyzőnek szép zsákmánya volt.

A csapatverseny szorosabb már nem is lehetett, azonos szektorpontszámmal, de nagyobb összzsákmánnyal a törökbecseiek diadalmaskodtak, méghozzá mindkét mezőnyben.

Eredmények – kiscsoport, I. szektor: 1. Pálfi Péter (Ada) 2190, 2. Gajdos Dragan (Szabadka) 2170, 3. Dragan Reznici (Törökbecse) 2095; II. szektor: 1. Jovan Veselinov (Törökbecse) 2380, 2. Pálfi Patik (Ada) 2235, 3. Fain József (Óbecse) 2080, III. szektor: 1. Srđan Stojanovski (Törökbecse) 2085,

2. Aleksza Krisztián (Ada) 1765, 3. Erős Hunor (Temerin) 1715 gramm hallal. A pályagyőztes Jovan Veselinov; nagycsoport, I. szektor: 1. Bitó Adrián (Törökbecse) 3385, 2. Sinkovics Mórió (Szabadka) 3055, 3. Kúti Aurél (Péterréve) 2195, II. szektor: 1. Igor Putnik (Elemér) 3960, 2. Radovan Bugarski (Törökbecse) 3260, 3. Krizsák Mátyás (Péterréve) 2805, III. szektor: 1. Đorđe Marić (Törökbecse) 3450, 2. Vadnai Áron (Péterréve) 2960, 3. Kenderesi Dániel (Temerin) 2450 gramm hallal, pályagyőztes Igor Putnik. A lányoknál a szabadkai Szollár Valentina győzött 1485, második a szanádi Ljiljana Mihajev 1385, harmadik pedig a szajáni Kormanyos Réka 1375 gramm hallal.

Úszik a békalencse

Nemcsak állóvizeinket, hanem a Tiszát is vastag békalencseréteg borítja. Nem árt tudni, hogy a szokatlan jelenség valójában veszélytelen, és csupán vizeink állapotának meg a hosszú időn át uralkodó időjárási és vízviszonyoknak a következménye. Leegyszerűsítve: nagy hőség, kevés víz, melyben sok az olyan szerves anyag, amelyet – mezőgazdasági gyűjtőnéven – trágyának nevezhetünk. Éppen ezért, jó, hogy sok a békalencse. Ez a növény ugyanis sok (szennyező) szerves anyagot von ki a vízből; beárnyékolva kissé lehűti a vizet; növeli a vízben oldott oxigén mennyiségét... Szóval jó, hogy van. Látványa ugyan zavarba ejt, és úszni sem kellemes benne. De ez egy másik történet, amely már a békalencse képződését kiváltó tényezőkkel foglalkozik.

A találós kérdések eredete

Örök divat a szórakozások között a semmiféle eszközt nem igénylő találós-kérdéses játék. Ennek a magyar nyelvben a „csümlgetés” kifejezés őrzi a nyomát. A falu hagyományos társas összejövetelein valaki elkezdte, hogy „csümlő, csümlő, mi az?”, és feladott egy nehezen kitalálható rejtvényt. A játék eredete valószínűleg a középkorra nyúlik vissza.

A népi eredetű találós kérdések leggyakrabban az időjárásra és a természeti jelenségekre, köztük növényekre, állatokra vonatkoztak. Általában kétféle létezett: vagy a többiek tudását, számolási készségét, tárgyismeretét tették próbára, vagy az észjárásának a csavarosságát. Gyakran egyes szám első személyben tették föl a kérdést: – Erdőn voltam, parton leszek, vízen járok, s tűzben veszek. Mi az? A válasz a „csónak”, hiszen fából készül, a vízen úszik, és el lehet égetni.

De születtek szép, versbe szedett találós kérdések jól ismert tárgyakra is:

A földben születik,
nagy tűzben égetik,
karikára nyújtják,
az ujjadra húzzák. (Gyűrű)

A különféle házak, épületek képét is sokféle dologra alkalmazták:

Egy kis házban öt kis szoba sorakozik szépen,
öt kis ember bújik oda melegedni télen.
(Kesztyű)

A legnagyobb nevetést bizonyára azok váltották ki, amelyek becsapós kérdések voltak. Minél nagyobb képtelenséget vagy alaposan kifacsart logikájú képeket tartalmazott a válasz, annál nagyobb sikert aratott a játék vezetője. A leghumorosabb megoldásokat azután faluszerke mesélni kezdték, és ezek szélesebb körben is elterjedtek.

Később az is előfordult, hogy ünnepi alkalmakkor ez jelentette a szórakozást, sőt, szertartási elemként is szerepelhetett. Szokásba jött például a lakodalmakban, hogy a család csak akkor adta ki a menyasszonyt a vőlegény násznagyának, ha az megfejtett egy találós kérdést. Persze ha nem sikerült rájönnie a megoldásra, a menyasszonyt végül akkor is odaadták, de ki kellett fizetnie érte egy megszabott mennyiségű bort, pálinkát vagy kalácsot.

Út a modern viccek felé

A huszadik század a magyar viccek fénykorának évszázada volt. Ezek a viccek

gyakran táplálkoztak az egykori találós kérdésekből. A viccek gyakran használják ki az azonos alakú, de eltérő jelentésű szavakban rejlő játékos lehetőségeket:

- Mi a közös a matekban és az evésben?
- A szám.

Gyakori típus, amelyben egy ellentéttel érzékeltetik a tárgyat:

- Éjjel-nappal mindig jár, mégis egy helyben áll.
- Óra.

A legjobb, kitalálós viccek kifejezetten rákényszerítenek minket, hogy rugalmasan és csavarosan gondolkodjunk. Mások azt tanuljuk meg, hogy mennyire sokféle módon értelmezhetjük az egyszerű „miért?” kérdést:

- Miért süt a Nap?
- Mert nem tud főzni.

Azok is fontos találós kérdések, amelyekben arra kell rájönni, hogy nem érünk célt, ha egy helyzet megszokott képéhez ragaszkodunk:

- Hogyan állítja meg a nindzsa a kamiont?
- Rálép a fékre.

Őszi gyümölcssaláta

A nyár búcsúzásával sem kell elköszönnöd az egészséges nassolnivalóktól. Az őszi gyümölcssalátához 2 banán, 1 körte, 1 alma, 1 fürt szőlő, 3 evőkanál méz, és persze minél több szilva kell. A gyümölcsöket mosd meg, szeleteld fel, és egy tálban keverj mindent össze! Az ízek összeéréséhez nem árt, ha valamennyi ideig állni hagyod a hűtőben – persze az is érthető, ha a mennyei illatnak képtelen vagy ellenállni, s azon nyomban eltünteted az egészet! Ez a finomság reggelinek és délutáni desszertnek is kiváló.

Hull a szilva a fáról

A szilva fogyasztása kifejezetten ajánlott akár nyersen, akár aszalt formában, hiszen rengeteg tápanyagot tartalmaz, és számtalan olyan jó hatása van, amelyek segítenek egészségünk megőrzésében.

A szilvában nagy mennyiségben találhatóak meg különböző vitaminok, elsősorban az A-, B6-, C- és K-vitamin, amelyek számtalan pozitív hatással bírnak az egészségünk megőrzése szempontjából.

Az A-vitamin védi a szemet, szépíti a bőrt.

A B6-vitamin biztosítja a szervezetünk megfelelő működését. Felelős az aminosavak és a vas anyagcseréjében, és nélkülözhetetlen szerepe van a vörös vértetek képzésében is.

A C-vitamin már önmagában is kitűnő antioxidáns, így a szilva rendszeres fogyasztásával védekezhetünk súlyosabb betegségekkel szemben is, mint például a szervezetünkben kialakuló krónikus gyulladások.

A K-vitamin segíti néhány alapvető ásványi anyag beépülését, egyben pedig felelős a csontok megfelelő felépüléséért is gyermekkorban.

A szilva rendszeres fogyasztása nemcsak a bőrt tartja fiatalon, de enyhíti a hajhullást is.

A szilva tehát olyan gyümölcs, amely számtalan oldalról védi szervezetünket. Fogyaszd rendszeresen, és szervezeted meg fogja hálálni, hiszen erősebb, egészségesebb lehetsz tőle!

Figyelmes kiszolgálás

– Főúr, én tizenkét osztrigát rendeltem, és csak tizenegyet kaptam!
– Bocsnát, azt gondoltuk, hátha kellemetlen lenne önnek, ha tizenhárom lennének az asztalnál!

Hogylét

Két régi barát találkozik:
– Hát, Géza, meg sem kérded, hogy vagyok?
– Na, hogy megy a sorod, Béla?
– Ne is kérdezd!

Szökés

Az egyik börtönőr a másikhoz:
– Képzeld, a 152-esből megszökött az éjjel valaki.
– Na, hála istennek, már három éjjel nem aludtam a fűrészelése miatt!

Minden közös

Feleség perlekedik a férjével:
– Ebből is látszik, milyen önző egy alak vagy! Mindig csak a „te autód”, a „te házad”, a „te nyaralód”... Géza! Mit csinálsz a szekrényben, amíg én hozzád beszélek?! – csattan fel az asszonyka.
Mire a férj rezignáltan:
– Keresem az alsónadrágunkat, drágám.

Irodalmi vetélkedő

– Olvastál már Shakespeare-t?
– Ki írta?

Diagnózis

A híres szívsebész lerobban az úton. Azonnal hívja a Sárga Angyalt, a kocsit a legközelebbi műhelybe vontatják. A szerelő már közel két órája vizsgálja az autót, az orvos idegesen téblábol, majd dühösen azt mondja:
– Azt ígérte, siet. Ennyi idő alatt már három beteg lennék túl!
– Kérem, doktor úr! Feküdjön már be ide a kocsi alá, és kérdezze meg, hol fáj!

Borozgatás

Erősen elázva, éjszaka megy haza a székely, s tűnődik, hogyan menjen be, hogy meg ne tudnák a szomszédok. Hirtelen ötlettel bekiált az ablakon:
– Itthon van-e a gazda?
Röstelli ám erősen az asszony, hogy nincs otthon ilyenkor az ura, s azt mondja:
– Itthon van hát!
Eltátja a száját odakint a székely:
– Akkor tán mégse az vagyok, akinek gondoltam magam...

Madárszakik

– Ismered a madarakat?
– Hát persze.
– Akkor mondd meg: ott azon az ágon a két madár közül melyik a rigó és melyik a cinke?
– Ez igen egyszerű. A rigó az, a cinke mellett.

Vizsga

– Kérem, csak addig vizsgáztasson, amíg a kettes megvan – kéri a hallgató.
Már egy órája vizsgázik, amikor a tanár megszólal:
– Na, adja ide az indexét, kolléga. Megvan a kettes.
– Phúúú. De nehezen ment!
– Azt meg hiszem, fél órája még a jelesnél voltunk.

Ikrek

Pistike anyjának ikrei születnek. Az apa megkéri Pistikét, hogy szaladjon be az iskolába, és szóljon, hogy ezen a héten nem fog menni.
Mikor Pistike hazaér, kéri az apja, hogy minden rendben volt-e.
– Igen, apa, a tanár úr pedig gratulált a picikeh.
– De hát nem mondtad neki, hogy ikrek születtek?
– Nem, a másikat a következő hétre tartogattam.

Egyházi célok

– Hová tetted azt az öteztrest, amit tegnap este adtam neked? – kérdezi a férj a feleségétől.
– Egyházi célokra fordítottam.
– Miféle egyházi célokra?
– Vettem egy új kalapot, mert abban a régi vacakban már nem mehettem el a templomba.

Csónakok

A csónakázó tó tulajdonosa büszkén nézi a csónakokat és vízi bicikliket, amint ringatóznak a tó felszínén. Észreveszi, hogy a 9-es hajó már régóta kint van, ezért elkezd visszahívni.
– Kilences hajó, kilences hajó, azonnal térjen vissza!
– De főnök, nekünk csak nyolc hajónk van.
– Hatos, hatos, csak nincs valami probléma?

Csoda

Megállítanak egy öreg bácsit az utcán:
– Nem látott errefelé véletlenül egy gitározó verebet?
– Nem.
– És lilára festett hajú napraforgót?
– Azt sem.
– Esetleg görkorcsofolyázó flamingót?
– Azt sem.
– Akkor ma sem történt semmi csoda – mondta a kutya, és elrepült.

Zord tél

Két jegesmedve sétál a sivatagban, az egyik megszólal:
– Te, itt rettentően zord tél lehet!
– Miből gondolod?
– Nem látod, hogy mennyi homokot szórta a jégre?

Nagy Ő

– Honnan tudod, hogy megtaláltad a Nagy Ő-t?

- ???
- Két bazi nagy ékezet van rajta...

Kannibálok

Két kannibál beszélget. Azt kérdezi az egyik:

- Hol van anyád?
- Mögöttem.
- Mögöttem?
- Mög hát.

Fogorvos

A fogorvoshoz új beteg érkezik. A doki ismerősnek találja. Figyelmesebben megnézi, majd felvidulva mondja:

– Örvendek! Ön volt az a rendőr, aki tegnap megbírságot a parkolóban ugye?

Kaktuszgyűjtők

A kaktuszgyűjtők klubjában csörög a telefon:

- Önök ismernek különleges kaktuszokat?
- Igen, pl.: Ariocarpus, Lophophora, Melocactus, Obregonia, Turbinicarpus, Uebelmannia.
- Na, ez az!
- Hogy érti, ilyet szeretne vásárolni?
- Nem, csak éppen keresztretjévent fejtek!

Alszol?

- Alszol?
- Nem.
- Van egy ezresed?
- Alszom.

Rendőrök

- Miért van két rendőr a rendőrautóban?
- ???
- Mert egyik odafele, a másik visszafele tudja az utat.

Áruházban

Egy férfi odamegy a boltban egy fiatal, csinos nőhöz:

- Bocsánat, hölgyem. A feleségem itt van valahol az áruházban, de sehol sem találom. Beszélgetne velem pár percet?
- Miért?
- Mert ahányszor elkezdek társalogni egy fiatal nővel, a feleségem pár percen belül mindig megjelenik.

Mi az?

- Mi az zöld, kicsi és háromszög alakú?
- ???
- Zöld Kicsi Háromszög.

No Comment

- Jean, hozd a baltát!
- Miért uram???
- Hogy igazi úriembert faragjak belőled!!

Elefántlövöldözés

- Mész az erdőben, látsz egy kék elefántot és lelövöd a kékelefántlövő puskával.
- Később látsz egy piros elefántot, hogy lövöd le?
- ???
- A piros elefántot befested kékre és lelövöd a kékelefántlövő puskával.

Indián

- Hogy hívják az indián nyomozót?
- Puhatoll!

Sámán

Egy sápadtarcú jár az indián faluban, ahol hetek óta nincs víz. Miközben a faluban járkál, látja, hogy egy indián folyamatosan dobol. Megkérdezi a törzsfőnöktől:

- Ő a sámán?
- Igen.
- És most esőt csinál?
- Nem, a vízvezeték-szerelőt hívja a szomszéd faluból.

Funny Fridge

- Hogy rakod be az elefántot a hűtőbe?
- ???
- Kinyitod a hűtőt, berakod az elefántot, és becsukod a hűtőt.
- Hogy rakod be a zsiráfot a hűtőbe?
- ???
- Kinyitod a hűtőt, kiveszed az elefántot, berakod a zsiráfot.
- A szavannán gyűlés van, ki hiányzik?
- ???
- A zsiráf, mert az bent van a hűtőben.

Internetes szellem

- Mit mond az internetes szellem?
- ???
- .hu

Vízisí

- Két indián először lát vízisít.
- Miért megy olyan gyorsan a csónak?
- Hát nem látod, hogy az ember üldözi?

A farkas és a kismalacok

A farkas bekopog a kismalacok háza ajtaján, és ezt mondja:

- Nyissatok ajtót malackáim, én vagyok az anyácskátkat és tele a tőgyem friss tejjelle!
- Mire a malackák:
- Hazudsz farkas! Mi az anyut sörért küldtük!

A legősbibb

- Melyik a legősbibb állat a világon?
- ???
- A pingvin, mert az még fekete-fehér.

Sampon

Két szőke nő beszélget:

- Te meg mit csinálsz?
- Haját mosok.
- Víz nélkül?!
- Hát az van a samponra írva, hogy száraz hajra!

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

A héten még vártuk a megfejtéseket a folyó tanév első számában, azaz az idei 24. számban közzétett nyereménykérdésünkre, a könyvjutalomban részesülő nyertes nevét tehát a következő számunkban ismertetjük. Minden héten egy helyes választ beküldő olvasónk jutalomban részesül, akár a korábbi tanévben. A helyes válasz, úgy tűnik, nem volt túl nehéz, hiszen sok mindent elárultunk a fotón szereplő két épületről, így csakhamar ki lehetett találni, hogy a mórakalmi Mini Hungary Parkról van szó, arról a meglehetősen új és sajátos parkról, melyben nem fák, hanem jeles épületek makettjei sorakoznak, és megmutatják a magyar lakta területek kimagasló, jól ismert építményeit. A felvételen két budapesti épület látható, melyek a valóságban is csaknem egymással szemben állnak, a Duna folyik el közöttük. Az egyik a magyar Országgyűlés csodaszép épülete Pesten, a másik pedig a budai vár. Két kérdésünk egyikére tehát ez a helyes válasz, de már a másikat is megadtuk, hiszen elárultuk, hogy a park Mórakalmon épült ki.

És íme újabb kérdésünk! A fotót kitöltő akácos előtt juhász-kutyák és nevelőjük látható, az előtérben pedig két juhászbót kampója ismerhető fel, mindkettőnek fém fogója van. Tudjátok-e, mire szolgált a juhászbót ez a végződés? Várjuk választokat!

Ha a nyomda ördöge nem viccel meg bennünket, akkor azt is felismerhetitek, hogy a két fém-

résznek különbözik a végződése. Az egyiké párhuzamosan fut a bottal, a másik pedig visszahajlik a botra, mint egy kérdőjel. Mit jelent ez a különbség? Nagyon ügyesek lesztek, ha megadjátok a választ. Eheti nyereménykérdésünk ugyan nem ez, de nyelési esélyeketek megnövelitek azzal, ha erre a fogas pótkérdésre is megtaláljátok a megoldást.

Jelentkezéseket **szeptember 15-éig fogadjuk levélcímként: Jó Pajtás, Vojvoda Mišića 1., 21000 Novi Sad vagy a jopajtas.szerk@magyarszo.com e-mail címen.** A beküldők figyelmét felhívjuk, nevük mellett tüntessék fel osztályuk, iskolájuk, lakhelyük nevét és címét. Köszönjük!

Legyél te is cserkész!

A szabadkai 52. számú Kosztolányi Dezső Cserkészcsapat szeptember 12-én Szabadkán toborzót szervez, amelyen minden érdeklődő betekintést nyerhet a cserkészéletbe. Akik szeretnének testileg és lelkileg egyaránt fejlődni, új barátokat szerezni, és hasznosan tölteni a szabadidejüket, most csatlakozhatnak a cserkészekhez.

Mi az a cserkész?

A cserkészlet önkéntes, politikamentes ifjúságnevelő mozgalom, amely nyitott mindenki számára származástól, nemtől, társadalmi és vagyoni helyzetétől, valamint felekezettől függetlenül. Alapelveit, célját és nevelési módszereit alapítója, az angol származású Lord Baden-Powel of Gilwell határozta meg. A heti rendszerességgel történő gyűléseket általában a cserkészotthonokban tartjuk, ahol a cserkészek ismerkednek, barátkoznak, fejlesztik a tudásukat. Nyáron a leggyakoribb tevékenységek közé tartozik a táborozás és a portyázás. Gyakran más településekről származó cserkészcsapatokkal együtt veszünk részt programokon, és így sok más cserkessel ismerkedhetünk meg, oszthatjuk meg tudásunkat.

Kiket várunk?

Ebben az évben a következő korosztályok jelentkezését várjuk:

a 2006-os és a 2007-es, vagyis a második és harmadikos kislányokat és kisfiúkat várjuk a kiscserkész szakosztályunkba,

és a 2005-ös és a 2004-es, vagyis a negyedik és az ötödikes korosztály fiú tagjait várjuk a fiú cserkészrajunkba.

Az toborzó időpontja szeptember 12-én. (Érdeklődni a csapat Facebook-oldalán.)

Sótanyi Bálint megbízott őrvezető

52. számú Kosztolányi Dezső Cserkészcsapat, Szabadka

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

68 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Viktor Rajnai Anita** ■ Állandó külmunkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Botza Gyarmati Krisztina, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem őrizzük meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésrel) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com